Registered Accountants

BELASTINGGIDS 2023 | 2024

Octo Place A5, Elektronstraat,
Tegnopark, Stellenbosch 7600

Posbus 658, Stellenbosch, 7599

T: 021 880 1994
F: 086 510 2637
E: info@hvm.cc

H.A. van der Merwe
GR (S.A.), M. Rek. (Belasting), A.C.M.A
082 577 7038 | herman@hvm.cc

V. Badenhorst
GR (S.A.), (Hons) B. Rek.
082 786 2392 | vermeulen@hvm.cc

C. Niemand
PR (S.A.) BCompt (Unisa)
061 499 3736 | christa@hvm.cc

www.hvm.cc

INHOUD

Aftrekkings . . . 10
– Bydraes tot pensioen-, voorsorg- en uittredingannuïteitsfondse . . . 10
– Mediesekostes . . . 10
Aftrekkings: Diverse . . . 46
– Handelsbeperking . . . 46
– Verbeterings op gehuurde eiendom . . . 46
– Voorbedryfsonkostes . . . 46
– Navorsing en ontwikkeling . . . 46
Begrotingsoorsig . . . 2
Belasting op Toegevoegde Waarde (BTW) . . . 29
– Kern-eienskappe van BTW . . . 29
Belastingskale Natuurlike Persoon . . . 4
Belastingspertye . . . 50
– Inkomstebelastingopgawes . . . 50
– Voorlopige belasting . . . 50
– Belasting op toegevoegde waarde . . . 51
– Werknemersbelastingopgawes . . . 51
Bewaring van Rekords . . . 58
Boedelbelasting . . . 41
– Eksekuteursvergoeding . . . 41
Boerdery Inkomste . . . 26
– Waardasie van lewende hawe en produkte . . . 26
– Kapitaalontwikkelingsuitgawes . . . 26
– Slytasietoelae . . . 26
– Gemiddelde belasting (nivellering) . . . 26
Boetes: Administratiewe Nie-nakoming . . . 54
– Vastebedragboetes . . . 54
– Persentasiegebaseerde boetes . . . 55
– Onderstellingsboetes . . . 55
Byvoordele . . . 6
– Reistoelae vir die belastingjaar geëindig 2024 . . . 6
– Gebruik van 'n maatskappymotor . . . 7
– Verblyftoelaes en voorskotte . . . 8
– Residensiële huisvesting . . . 8
– Lae koste behuising . . . 9
– Rentevrye of lae rentedraende lenings . . . 9
– Beurse . . . 9
– Mediesefonds bydraes . . . 9
Dispuut Resolusie (ADR) . . . 57
Diverse Belasting . . . 47
– Belasting op oordrag van sekuriteite . . . 47
– Vaardigheidsontwikkelingsheffing . . . 47
– Werkloosheidsversekeringsheffing . . . 47
Dividendbelasting . . . 25
Enkelbedrae . . . 12
– Onttrekking uit aftreefondse . . . 12
– Uittreefondse of skeidingspakette . . . 12
Finansiering Terugbetalings Faktore . . . 62
Hereregte op Vaste Eiendom . . . 49
Huis kantoor . . . 11
– Werknemers: . . . 11
– Onafhanklike kontrakteurs: . . . 11
Indiensname Belastingaansporing . . . 47
Inwoner Gebaseerde Belasting . . . 34
– Definisie van 'n inwoner . . . 34
– Beheerde buitelandse maatskappy (BBM) . . . 34
– Buitelandse dividende . . . 35
– Belastingkrediete . . . 35
IRP 5 Kodes . . . 52
Kapitaal Aansporingstoelaes . . . 32
Kapitaalwinsbelasting (KWB) . . . 27
– Persone onderworpe aan KWB . . . 27
– Uitsluitings . . . 27
– Berekening en insluitingskoerse . . . 27
– Terughoubelasting – vooruitbetaling KWB . . . 28
Kleinsakekorporasies . . . 22
Koolstofbelasting . . . 43
Krypto bates . . . 43
Leerlingooreenkoms Toelaes . . . 49
Maatskappy Normale Belasting . . . 19
Notas . . . 64
Omheining van Verliese . . . 44
– Vloeikaart vir die toepassing van die omheiningsbepalings . . . 45
Omsetbelasting vir Mikrobesighede . . . 23
Openbare Weldaadsorganisasies (OWO) . . . 24
Rentekoerse . . . 63
Skenkingsbelasting . . . 42
– Basiese vrystellings . . . 42
– Koerse . . . 42
Slytasietoelaes . . . 60
Terughoubelasting – Finaal . . . 28
Trusts . . . 20
– Belastingkoerse . . . 20
– Rentevrye en lae rentekoers lenings aan 'n trust . . . 20
– Ander teen vermydingsmaatreëls . . . 21
Valutabeheer op Inwoners . . . 40
– Buitelandse beleggings . . . 40
– Diskresionêre toelae . . . 40
– Studietoelae . . . 40
– Emigrasie beperkings . . . 40
Valutabeheer op nie-inwoners . . . 36
– Finansiële bystand verleen in Suid-Afrika . . . 36
– Lenings vanaf nie-inwoner aandeelhouers aan inwoners . . . 36
– Kapitaaltransaksies . . . 37
– Dividende betaal aan nie-inwoners . . . 37
– Direkteursfooie betaal aan nie-inwoners . . . 37
– Beëindiging van inwonerskap . . . 37
– Fisiese teenwoordigheidstoets vir 'n persoon wat nie gewoonlik woonagtig is nie . . . 38
– Gemiddelde wisselkoerse vir 'n jaar van aanslag . . . 39
Verbonde persoon definisie vir inkomstebelasting . . . 30
– Illustrasie vir die bepaling van persone wat familielede is binne die derde graad van bloedverwantskap . . . 31
Vergelykende Belastingkoerse . . . 3
Voorlopige Belasting . . . 13
Werknemersbelasting (LBS) . . . 14
– Algemeen . . . 14
– Die werknemer word gedefinieer as 'n persoon wat: . . 15
– Gemene reg dominante indruk-toets tabel . . . 16
– Persoonlike diensverskaffers vloeidiagram . . . 18

BEGROTINGSOORSIG 2023/2024

- Persoonlike Inkomstebelasting
  - Inflasieverligting in die inkomstebelastingtabel kategorieë en kortings word voorgestel.
- Brandstof-en Padongelukkefondsheffings.
  - Geen verhoging in die algemene brandstofheffing of die Padongelukkefondsheffing nie.
- Aksynsheffings
  - 'n Verhoging van 4.9% in heffings op alkohol en tabak word voorgestel.
- Sonkrag
  - 'n Uitgebreide insentief vir besighede van 125% van die koste van hernubare energie bates wat vir elektrisiteitsopwekking gebruik begin word gedurende 'n 2 jaar periode vanaf 1 Maart 2023.
  - 'n Belastingkorting vir natuurlike persone vir daksonpanele van 25% van die koste, onderhewig aan sekere voorwaardes, maar beperk tot R15 000 per persoon
- Hereregte
  - Aanpassings aan die tabel om vir die effek van inflasie voorsiening te maak
- Enkelbedrae uit fondse.
  - Aanpassings aan die tabelle om vir die effek van inflasie voorsiening te maak.
- Twee poel aftreestelsel
  - Die eerste fase van die wetswysigings aan die aftreestelsel sal effektief wees vanaf 1 Maart 2024.
- Aansporing vir navorsing en ontwikkelingsuitgawes.
  - Die aansporing sal verfyn en uitgebrei word vir 'n verdere 10 jaar vanaf 1 Januarie 2024.
- Korting op diesel brandstofheffing
  - Die korting op die heffing sal uitgebrei word na die vervaardigers van voedsel vir 'n periode van 2 jaar vanaf 1 April 2023 tot 31 Maart 2025.

VERGELYKENDE BELASTINGKOERSE

CATEGORY	2022	2023	2024
NATUURLIKE PERSONE			
■ Maksimum marginale koers	45%	45%	45%
■ Bereik by 'n belasbare inkomste van	1 656 600	1 731 600	1 817 000
■ Minimum marginale koers	18%	18%	18%
■ Tot en met 'n belasbare inkomste van	216 200	226 000	237 100
■ KWB insluitingskoers	40%	40%	40%
REGSPERSONE			
■ Normale belastingkoers	28%	28%*	27%
■ Dividendbelasting koers	20%	20%	20%
■ KWB insluitingskoers	80%	80%	80%
TRUSTS			
■ Vastekoers	45%	45%	45%
■ KWB insluitingskoers	80%	80%	80%
SKENKINGSBELASTING			
■ Eerste R30m kumulatiewe skenkings	20%	20%	20%
■ Kumulatiewe skenkings bo R30m	25%	25%	25%
BOEDELBELASTING			
■ Belasbare boedel tot R30m	20%	20%	20%
■ Belasbare boedel bo R30m	25%	25%	25%
BTW	15%	15%	15%
KLEINSAKE KORPORASIES			
■ Maksimum grenskoers	28%	28%*	27%
■ Bereik teen belasbare inkomste	550 000	550 000	550 000
■ Minimum koers	0%	0%	0%
■ Tot 'n belasbare inkomste van	87 300	91 250	95 750
MIKRO BESIGHEDE – verwys na bladsy 23			

*Vir belastingjare wat eindig op of na 31 Maart 2023 word die koers verlaag na 27%.

BELASTINGSKALE NATUURLIKE PERSOON: 29 FEBRUARIE 2024

BELASBARE INKOMSTE	BELASTINGKOERSE
R0 – R237 100	+ 18% van elke R1
R237 101 – R370 500	R42 678 + 26% van die bedrag meer as R237 100
R370 501 – R512 800	R77 362 + 31% van die bedrag meer as R370 500
R512 801 – R673 000	R121 475 + 36% van die bedrag meer as R512 800
R673 001 – R857 900	R179 147 + 39% van die bedrag meer as R673 000
R857 901 – R1 817 000	R251 258 + 41% van die bedrag meer as R857 900
R1 817 001 en meer	R644 489 + 45% van die bedrag meer as R1 817 000

BELASTINGSKALE NATUURLIKE PERSOON: 28 FEBRUARIE 2023

BELASBARE INKOMSTE	BELASTINGKOERSE
R0 – R226 000	+ 18% van elke R1
R226 001 – R353 100	R40 680 + 26% van die bedrag meer as R226 000
R353 101 – R488 700	R73 726 + 31% van die bedrag meer as R353 100
R488 701 – R641 400	R115 762 + 36% van die bedrag meer as R488 700
R641 401 – R817 600	R170 734 + 39% van die bedrag meer as R641 400
R817 601 – R1 731 600	R239 452 + 41% van die bedrag meer as R817 600
R1 731 601 en meer	R614 192 + 45% van die bedrag meer as R1 731 600

BELASTINGSKALE NATUURLIKE PERSOON: 28 FEBRUARIE 2022

BELASBARE INKOMSTE	BELASTINGKOERSE
R0 – R216 200	+ 18% van elke R1
R216 201 – R337 800	R38 916 + 26% van die bedrag meer as R216 200
R337 801 – R467 500	R70 532 + 31% van die bedrag meer as R337 800
R467 501 – R613 600	R110 739 + 36% van die bedrag meer as R467 500
R613 601 – R782 200	R163 335 + 39% van die bedrag meer as R613 600
R782 201 – R1 656 600	R229 089 + 41% van die bedrag meer as R782 200
R1 656 601 en meer	R587 593 + 45% van die bedrag meer as R1 656 600

Kortings: Natuurlike persone	2022	2023	2024
Primêre Korting	R15 714	R16 425	R17 235
Sekondêre Korting (persone 65 jaar en ouer)	R8 613	R9 000	R9 444
Tersiêre Korting (persone 75 jaar en ouer)	R2 871	R2 997	R3 145

Belastingdrempels: Natuurlike persone	2022	2023	2024
Natuurlike Persone jonger as 65	R87 300	R91 250	R95 750
Natuurlike Persone tussen 65 en 75	R135 150	R141 250	R148 217
Natuurlike Persone 75 en ouer	R151 100	R157 900	R165 689

Rente vrystelling: Natuurlike persone	2022	2023	2024
Persone jonger as 65	R23 800	R23 800	R23 800
Persone 65 en ouer	R34 500	R34 500	R34 500

Reistoelae vir die belastingjaar geëindig 2024

Wanneer 'n reistoelaag ontvang word, kan die aftrekbare reiskoste vasgestel word d.m.v. die volgende twee metodes:

- Gebruik werklike besigheids kostes (Die waarde van die voertuig word beperk tot R800 000 vir berekeninge van slytasie en rente terwyl slytasie oor 'n periode van 7 jaar bereken mag word. Voertuie op bruikhuur se paaiemente per jaar word beperk tot die vaste koste komponent in die tabel), of
- Gebruik 'n geagte koste per kilometer soos per onderstaande tabel:

WAARDE VAN DIE VOERTUIG (Insluitende BTW) R	VASTE KOSTE R p.j.	BRANDSTOF KOSTE s/km	ONDERHOUDS KOSTE s/km
0 – 100 000	33 760	141.5	43.8
100 001 – 200 000	60 329	158.0	54.8
200 001 – 300 000	86 958	171.7	60.4
300 001 – 400 000	110 554	184.6	65.9
400 001 – 500 000	134 150	197.6	77.5
500 001 – 600 000	158 856	226.6	91.0
600 001 – 700 000	183 611	230.5	102.1
700 001 – 800 000	209 685	234.3	113.1
groter as 800 000	209 685	234.3	113.1

Nota: Die vaste koste moet pro-rata verminder word indien die voertuig nie vir 'n volle jaar vir besigheidsdoeleindes gebruik is nie.

Die ware afstand gereis gedurende die jaar van aanslag en die besigheidsritte bevestig by wyse van 'n ritboek, word gebruik om die koste te bereken wat geëis kan word teen 'n reistoelaag.

Werknemersbelasting word bereken op 80% van die reistoelaag. Indien die werknemer die voertuig vir minstens 80% van die tyd vir besigheidsdoeleindes gebruik, mag werknemersbelasting baseer word op 20% van die reistoelaag.

Indien aan die volgende kriteria voldoen word, is geen werknemersbelasting betaalbaar op 'n vergoedende reistoelaag ontvang deur 'n werknemer:

Beskrywing	**2022**	**2023**	**2024**
Maksimum afstand gereis vir besigheidsdoeleindes per jaar:	onbeperk	onbeperk	onbeperk
Maksimum tarief per kilometer betaal (sent):	382	418	464

Hierdie alternatief is nie beskikbaar indien ander vergoeding ontvang (behalwe parkeergelde of tolgelde) word van die werkgewer vir die gebruik van die voertuig nie. In so 'n geval is die vergoedende reistoelaag belasbaar en 'n reiskoste kan geëis word soos vir 'n normale reistoelaag.

Gebruik van 'n maatskappymotor

Wanneer 'n werknemer die reg van gebruik van 'n maatskappymotor verkry, geld die volgende bepalings:

- Indien die motor besit word deur die werkgewer, word die maandelikse belasbare voordeel met gebruik van 'n maatskappymotor bereken as 3.5% van die vasgestelde waarde van die voertuig (Voertuie aangekoop voor 1 Maart 2016: Kontant koste ingesluit BTW; Voertuie aangekoop na 1 Maart 2016: Kleinhandel markwaarde). Waar die voertuig onderworpe is aan 'n diensplan word die maandelikse belasbare voordeel bereken as 3.25% van die vasgestelde waarde van die voertuig. Met aanslag word verdere verligting verskaf indien die volle koste ten opsigte van lisensie, versekering, instandhouding en brandstof deur die werknemer aangegaan is.
- Indien die werkgewer die motor huur, is die maandelikse belasbare voordeel met gebruik van 'n maatskappymotor gelykstaande aan die werklike koste aangegaan deur die werkgewer ten opsigte van die huur (m.a.w. die huurkoste en kostes verwant aan die huur) asook die brandstofkoste.
- 80% van hierdie belasbare byvoordeel moet by die werknemer se besoldiging ingesluit word vir berekening van die maandelikse werknemersbelasting. Die persentasie mag verminder word na 20% indien die werkgewer tevrede is dat die voertuig minstens 80% van die tyd vir besigheidsdoeleindes gebruik word.

- Met aanslag word die byvoordeel vir die jaar verminder tot die mate dat die werknemer vir besigheid gereis het. Hierdie vermindering word bereken deur die afstand gereis vir besigheid as persentasie van die totale afstand gereis, vas te stel (soos ondersteun deur 'n ritboek).

Verblyftoelaes en voorskotte

Waar 'n voorskot of toelaag ontvang word deur 'n werknemer vir maaltye en toevallige onkostes, kan die werknemer die volgende kostes eis:

- Die bedrag werklik spandeer (beperk tot die toelaag of voorskot), of
- Vir 'n dagreis waar 'n werknemer nie 'n aand weg van sy normale woning spandeer nie, 'n bedrag wat nie R161 oorskry nie
- Die daagliks bedrae soos per onderstaande tabel kan slegs geeis word mits die werknemer verplig word om minstens een nag oor te slaap weg van sy/haar gewone woonplek. Wanneer hierdie geagte bedrae geeis word, hoef die werknemer nie bewyse te hou van die kostes aangegaan nie en geen werknemersbelasting is betaalbaar op die toelaag of voorskot nie.

Koste	2022	2023	2024
Maaltye en toevallige kostes in Suid-Afrika	R452	R493	R522
Toevallige kostes in Suid-Afrika	R139	R152	R161
Daaglikse bedrag vir kostes aangegaan buite Suid-Afrika	Soos per SARS webblad		

Residensiële huisvesting

Die waarde van die byvoordeel word bereken op een van die volgende metodes, afhangend van spesifieke omstandighede:

- 'n Waarde bereken volgens 'n formule minus enige bedrag betaal deur die werknemer, of
- Die kleinste van 'n waarde bereken volgens 'n formule of die werklike koste aangegaan deur die werkgewer minus enige bedrag betaal deur die werknemer, of
- Waar vakansiehuisvesting verskaf word, die werklike koste aangegaan deur die werkgewer indien die huisvesting gehuur word. Indien die huis deur die werkgewer besit word, die huidige marktarief om die huis te verhuur.

Lae koste behuising

Geen byvoordeel sal ontstaan indien ’n werknemer ’n huis vanaf ’n werkgewer verkry teen ’n diskonto (m.a.w. ’n bedrag laer as markwaarde) mits die volgende vereistes nagekom word:

- Die werknemer verdien nie ’n salaris van meer as R250 000 gedurende die jaar wat die huis verkry word
- Die markwaarde van die huis mag nie meer as R450 000 wees nie, en
- Die werknemer mag nie ’n verbonde persoon met betrekking tot die werkgewer wees nie

Rentevrye of lae rentekoers lenings minder as R450 000, wat bostaande lae koste behuising finansier, is uitgesluit van byvoordele.

Rentevrye of lae rentedraende lenings

Die verskil tussen rente betaal teen die amptelike koers en die werklike rente betaal, moet ingesluit word by belasbare inkomste van die werknemer. Korttermyn lenings tot ’n waarde van R3 000 wat nie op ’n gereelde basis toegestaan word nie, is vrygestel van hierdie bepalings.

Beurse

’n Beurs ontvang vanaf ’n werkgewer is belastingvry indien:

- Die beurs toegeken word aan ’n werknemer wat instem om die werkgewer te vergoed indien hy/sy nie sy/haar studies voltooi behalwe in gevalle van dood, swak gesondheid of beserings, of
- Die beurs toegeken word aan ’n familielid van ’n werknemer wat minder as R600 000 per jaar verdien. Die beurs in hierdie geval is beperk tot R20 000 (R30 000 vir gestremde familielid) vir graad R tot graad 12 en R60 000 (R90 000 vir gestremde familielid) vir verdere studies per familielid. Die beurs kan nie toegeken word saam met enige salarisprysgawe deur die werknemer nie

Mediesefonds bydraes

Mediesefonds bydraes namens ’n werknemer gemaak verteenwoordig ’n byvoordeel. Gevolglik word die werknemer geag om hierdie bydraes self te betaal en mag dus ’n belastingkrediet eis.

Bydraes tot pensioen-, voorsorg- en uittredingannuïteitsfondse

Sedert 1 Maart 2016 is die belastingaftrekking vir die drie verskillende fondse, pensioen-, voorsorg- en uittredingannuïteitsfondse dieselfde. Die aftrekking word beperk tot:

27,5% van die grootste van

Beperk tot R350 000 per jaar

'belasbare inkomste' voor die aftrekking van skenkings (uitsluitend enige enkelbedrag of skeidingspakket voordele)

'besoldiging' (uitsluitend enige enkelbedrag of skeidingspakket voordele)

Bostaande aftrekking is ook beperk tot belasbare inkomste voor hierdie aftrekking en voor enige belasbare kapitaalwins. Die aftrekking kan dus nie 'n vasgestelde verlies skep nie.

Bydraes wat nie as aftrekking toegelaat word in die huidige jaar van aanslag nie, word oorgedra na die daarop volgende jaar van aanslag. Bydraes deur werkgewers namens werknemers sal 'n belasbare byvoordeel in die hande van die werknemers wees. Die byvoordeel sal egter ook geag word om 'n bydrae gemaak deur die werknemer te wees en sal dus aftrekbaar wees in die hande van die werknemer onderworpe aan die bogenoemde beperking.

Mediesekostes

Alle belastingpligtiges is geregtig op die volgende maandelikse belastingkrediet ten opsigte van mediesefondsbydraes gemaak vir hulself en hul afhanklikes:

	2022	2023	2024
Belastingpligtige	R332	R347	R364
Eerste afhanklike	R332	R347	R364
Per addisionele afhanklike	R224	R234	R246

Addisioneel tot bogenoemde is individuele belastingpligtiges ook geregtig op die volgende belastingkrediet:

- Indien die belastingpligtige 65 of ouer is of indien die belastingpligtige, sy gade of sy kind gestremd is: 33.3% van die waarde waarmee die mediesefondsbydraes 3 keer die maandelikse belastingkrediet vir mediesefondsbydraes oorskry plus alle kwalifiserende mediese uitgawes (uitgesluit mediesefondsbydraes)
- Ander belastingpligtiges: 25% van die bedrag waarmee die som van die volgende kostes, 7.5% van belasbare inkomste (uitgesluit enige enkelbedrae ontvang uit aftreëfondse of skeidingspakkette maar ingesluit belasbare kapitaalwins) voor hierdie aftrekking oorskry –
  - Kwalifiserende mediese uitgawes (uitgesluit mediesefondsbydraes), en
  - Mediesefondsbydraes wat 4 keer die maandelikse belastingkrediet vir mediesefondsbydraes oorskry

HUIS KANTOOR

Werknemers:

Om aftrekking te eis moet die huis kantoor paslik toegerus wees vir bedryfsdoeleindes en ook gereeld en uitsluitlik gebruik word vir daardie doel, en:

- vir besoldiging hoofsaaklik in die vorm van kommissie of soortgelyke veranderlike inkomste is, dan kan die huis kantooruitgawes as uitgawe geeis word indien die pligte van die werknemer hoofsaaklik op ’n plek weg van ’n kantoor voorsien deur die werkgewer, verskaf word, of
- vir besoldiging nie hoofsaaklik in die vorm van kommissie of soortgelyke veranderlike inkomste is nie, kan die huis kantooruitgawes geëis word indien die pligte van die werknemer hoofsaaklik in sodanige huis kantoor verrig word.

Onafhanklike kontrakteurs:

Belastingpligtiges wat nie inkomste vanuit indiensneming verkry nie kan nie kapitale huis kantooruitgawes eis wat in die voortbrenging van inkomste aangegaan word. Private en huishoudelike uitgawes kan nie afgetrek word nie.

Onttrekking uit aftreefondse

VOORDEEL	BELASTINGKOERSE
R0 – R27 500	0% van voordeel
R27 501 – R726 000	18% van voordeel bo R27 500
R726 001 – R1 089 000	R125 730 + 27% van voordeel bo R726 000
R1 089 001 en meer	R223 740 + 36% van voordeel bo R1 089 000

- belasting volgens die belastingtabelle op die som van uittreefonds enkelbedragonttrekkings voordele toegeval van Maart 2009, uittreefonds enkelbedragvoordele toegeval van Oktober 2007 en skeidingspakket voordele ontvang vanaf 1 Maart 2011, min
- belasting volgens die belastingtabelle op die totaal van alle voordele hierbo genoem uitgesluit enkelbedragonttrekkings ontvang gedurende die jaar

Uittreefondse of skeidingspakette

VOORDEEL	BELASTINGKOERSE
R0 – R550 000	0% van voordeel
R550 001 – R770 000	18% van voordeel bo R550 000
R770 001 – R1 155 000	R39 600 + 27% van voordeel bo R770 000
R1 155 001 en meer	R143 550 + 36% van voordeel bo R1 155 000

- belasting volgens die belastingtabelle op uittreefonds enkelbedragonttrekkings voordele ontvang van Maart 2009, uittreefonds enkelbedragvoordele ontvang van Oktober 2007 en skeidingspakket voordele ontvang vanaf 1 Maart 2011, min
- belasting volgens die belastingtabelle op die totaal van alle voordele hierbo genoem uitgesluit enkelbedragvoordele ontvang uit aftreefondse of skeidingspakette gedurende die jaar

VOORLOPIGE BELASTING

Voorlopige belasting is betaalbaar deur alle belastingpligtiges, behalwe natuurlike persone indien:

- Daardie persoon nie 'n besigheid bedryf nie, en
- Nie belasbare inkomste verdien wat die belastingdrempel oorskry nie, of
- Nie belasbare rente, buitelandse dividende en huurinkomste van meer as R30 000 verdien nie, of
- Daardie besoldiging van 'n werkgewer ontvang wat geregistreer is vir werknemersbelasting.

Eerste voorlopige betaling

Die eerste voorlopige betaling is betaalbaar ses maande voor die einde van die belastingjaar en word baseer op die basiese bedrag of 'n laer skatting goedgekeur deur SARS.

Tweede voorlopige betaling

Die tweede voorlopige betaling is betaalbaar op die laaste dag van die belastingjaar. Hierdie betaling moet baseer word op 'n raming soos volg:

- Belasbare inkomste minder as R1 miljoen – die minste van die basiese bedrag of minstens 90% van die werklike belasbare inkomste, of
- Belasbare inkomste groter as R1 miljoen – minstens 80% van die werklike belasbare inkomste

Derde voorlopige belastingbetaling

Die derde voorlopige belastingbetaling is betaalbaar ses maande na jaareinde. In die geval van belastingpligtiges met 'n Februarie jaareinde is die derde voorlopige belastingbetaling egter eers betaalbaar einde September.

Basiese bedrag

Die basiese bedrag verteenwoordig die belasbare inkomste (uitgesluit kapitaalwins en enkelbedragvoordele) van die laaste aanslag ontvang vanaf SARS minstens 14 dae voor indiening van die voorlopige belastingopgawe. Die belasbare inkomste word vermeerder met 8% per jaar indien die laaste aanslag t.o.v. van 'n jaar is wat meer as 18 maande gelede is.

Algemeen

Enige werknemer se besoldiging is onderhewig aan maandelikse aftrekkings bekend as **LBS**. Besolding verteenwoordig salarisse, kommissie ens. asook spesifiek die volgende:

- 80% van 'n reistoelaag verminder na 20% indien die werkgewer tevrede is dat die werknemers minstens 80% van die tyd vir besigheid reis
- Die gedeelte van 'n vergoedende reistoelaag wat die belastingvrye limiet per kilometer oorskry
- Besoldiging betaal aan Arbeidsmakelaars en persoonlike diensverskaffers
- Jaargelde vanuit annuïteitsfondse
- Betalings aan persoonlike diensverskaffers (PDV's)

Sien PDV se vloeidiagram vir meer inligting rakende entiteite wat geag word om 'n PDV te wees. 'n PDV is onderworpe aan werknemersbelasting teen 'n koers van 27%* indien dit 'n maatskappy is en 45% indien dit 'n trust is. Uitgawes wat deur 'n PDV aftrekbaar is word ook beperk.

Direkteure van maatskappy is onderhewig aan LBS op dieselfde basis as ander werknemers.

Deeltydse, tydelikse en toevallige werknemers is onderhewig aan LBS teen 'n vaste koers van 25%.

Ongereelde besoldiging, soos oortyd betalings, bonusse, kommissie, nagskof- en bystandtoelae of terugbetaling van enige uitgawes aangegaan val slegs aan die werknemer toe wanneer dit betaal is. Die werkgewer word ook geag slegs die betaling aan te gegaan het op die datum van betaling van die veranderlike besoldiging. Onbetaalde besoldiging in die jaar van afsterwe word nie beskou as veranderlike besoldiging nie.

*Vir belastingjare wat eindig voor 31 Maart 2023 was die koers 28%.

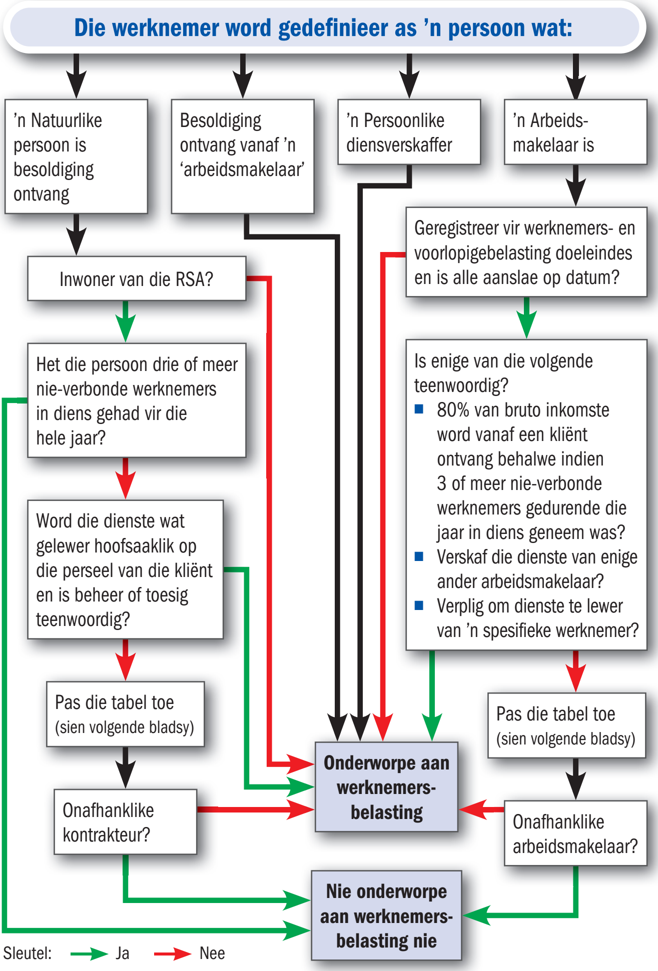
Die werknemer word gedefinieer as 'n persoon wat:
'n Natuurlike persoon is besoldiging ontvang
Besoldiging ontvang vanaf 'n 'arbeidsmakelaar'
'n Persoonlike diensverskaffer
'n Arbeids-makelaar is
Inwoner van die RSA?
Het die persoon drie of meer nie-verbonde werknemers in diens gehad vir die hele jaar?
Word die dienste wat gelewer hoofsaaklik op die perseel van die kliënt en is beheer of toesig teenwoordig?
Pas die tabel toe (sien volgende bladsy)
Onafhanklike kontrakteur?
Geregistreer vir werknemers- en voorlopigebelasting doeleindes en is alle aanslae op datum?
Is enige van die volgende teenwoordig?
80% van bruto inkomste word vanaf een kliënt ontvang behalwe indien 3 of meer nie-verbonde werknemers gedurende die jaar in diens geneem was?
Verskaf die dienste van enige ander arbeidsmakelaar?
Verplig om dienste te lewer van 'n spesifieke werknemer?
Pas die tabel toe (sien volgende bladsy)
Onafhanklike arbeidsmakelaar?
Onderworpe aan werknemers-belasting
Nie onderworpe aan werknemers-belasting nie
Sleutel:
Ja
Nee

Gemene reg dominante indruk-toets tabel

	Aanwyser	Dui op werknemer status	Dui op onafhanklike kontrakteur status
Byna oortuigend	Beheer oor werkswyse	Werkgewer besluit (het die reg tot) watter gereedskap/toerusting of personeel of grondstowwe, of roetines, patente, tegnologie	Persoon besluit self watter gereedskap/ toerusting of personeel of grondstowwe, of roetines, patente, tegnologie
	Betalingsbedeling	Betaling gemaak deur koers { tyd spandeer, ongeag van die uitset of resultate	Betaling gemaak deur 'n koers { tyd, maar met verwyssing na resultate of deur betaling vir uitsette of "resultate in 'n spesifieke periode"
	Persoon wat die diens moet lewer	Persoon is verplig om die diens persoonlik te lewer, aanstellings en afdankings gebeur net met goedkeuring	Persoon, as werkgewer, is by magte om te delegeer, aanstellings en afdankings te doen of te subkontrakteur
	Aard van werks-verpligtinge	Persoon is verplig om by die werk te wees, selfs al is daar geen werk wat gedoen moet word nie.	Persoon is slegs teenwoordig en werksaam indien dit vereis word
	Werkgewer (kliënt) basis	Persoon verbind tot 'n eksklusiewe verhouding met een werkgewer (veral vanuit 'n onafhanklike besigheids-toets)	Persoon is vry om 'n veelvuldige gelyklopende kliëntebasis op te bou (veral indien gepoog word om 'n kliënte basis op te bou – deur middel van advertensies ens.)
	Risiko/Wins & Verlies	Werkgewer dra risiko (betaal ten spyte van swak prestasie/stadige markte) (veral vir 'n onafhanklike besigheids-toets)	Persoon dra risiko (slegte vakmanskap, prysstygings, oortollige tyd spandeer)
Oorredende	Instruksies/Toesig	Werkgewer gee opdrag rakende die plek, watter werk, volgorde van die werk, en het die reg om so te besluit	Persoon besluit self rakende eie werk en volgorde van werk. Word gebind deur kontrakterme en nie deur opdragte in terme van watter werk, waar ens. nie.
	Verslae	Beheer deur mondelingse/ geskrewe verslae	Persoon nie verplig om verslag te doen nie
	Opleiding	Werkgewer oefen beheer uit deur die opleiding van die persoon in die werkgewer se metodes	Werknemer gebruik/doen opleiding in eie metodes en tegnieke
	Produktiewe Tyd (Werksure, werksweek)	Beheer deur die werkgewer/ persoon – werk voltyds of grootliks voltyds	Op persoon se eie diskresie

	Aanwyser	Dui op werknemer status	Dui op onafhanklike kontrakteur status
Relevant	Gereedskap, materiaal, skryfbehoeftes ens.	Verskaf deur die werkgewer, geen kontraktuele vereiste dat persoon self voorsien nie	Kontraktueel/noodsaaklik verskaf deur 'n persoon
	Kantoor/werkswinkel, admin/sekretariële dienste ens.	Verskaf deur die werkgewer, geen kontraktuele vereiste dat persoon self voorsien nie	Kontraktueel/noodsaaklik verskaf deur 'n persoon
	Geintigreerde/Normale perseel	Werkgewer se normale besigheidsperseel	Persoon se eie/gehuurde perseel
	Geintigreerde/Normale sakebedrywighede	Persoon se diens is van kritieke belang/integrale deel van werkgewer se bedrywighede	Persoon se dienste is toevallig tot die persoon se besigheid en sukses daarvan
	Geintigreerde/Hiërargie & organogram	Persoon het 'n werksomskrywing en 'n posisie in die werkgewer se hiërargie	Persoon se benaming afhanklik van sy professie of ambag, het geen posisie in die hiërargie nie
	Duur van verhouding	'n Oop/vaste termyn met opsie van hernuwing, eindig met die afsterwe van werker	Beperk, bindend tot resultaat, ongeag die afsterwe van 'n werker
	Risiko van beëindiging/ kontrakbreuk	Werkgewer kan met kennisgewing ontslaan, werknemer kan na willekeur bedank (WOBK kan beperk)	Kontrakbreuk indien voortydig beëindig. Persoon oortree indien die diens of produk nie gelewer nie.
	Beduidende belegging	Werkgewer finansier perseel, gereedskap, grondstowwe, opleiding, ens.	Persoon finansier perseel, gereedskap, grondstowwe, opleiding, ens.
	Werknemervoordele	Veral as ontwerp is om lojaliteit te beloon	Persoon kom nie in aanmerking vir voordele nie
	Bona fide uitgawes of statutêre nakoming	Geen besigheidsuitgawes, reisuitgawes en/of vergoeding vir uitgawes deur die werkgewer. Geregistreer by die handel/ professionele vereniging	Bokoste is ingebou in kontrakprys. Geregistreer onder belasting/ arbeidwetsgewing & met professionele liggaam
	Lewensvatbaarheid by beëindiging	Verplig om 'n personeel agentskap of arbeidsmakelaar te nader om nuwe werk te kry (veral vir 'n onafhanklike besigheidstoets)	Bly handel dryf en het ander kliënte. Was 'n arbeidsmakelaar of onafhanklike kontrakteur voor die huidige kontrak
	Industrie norme en gebruike	Waarskynlik dat persoon 'n werknemer is indien dit teenkanting bied teen onafhanklike lewensvatbaarheid	Bevorder onafhanklike lewensvatbaarheid. Waarskynlik dat die persoon dan 'n onafhanklike kontrakteur of arbeidsmakelaar is

Persoonlike diensverskaffers vloeidiagram

MAATSKAPPY NORMALE BELASTING

Inwoner maatskappye (uitgesluit persoonlike diensverskaffer)

Vir jare geeïndig gedurende die volgende periodes:	Koers
1 April 2008 – 30 Maart 2023	28%
Vanaf 31 Maart 2023	27%

Nie-inwoner maatskappye/Takke van buitelandse maatskappye

Vir jare geeïndig gedurende die volgende periodes:	Koers
1 April 2012 – 30 Maart 2023	28%
Vanaf 31 Maart 2023	27%

Persoonlike diensverskaffer maatskappye

Vir jare geeïndig gedurende die volgende periodes:	Koers
1 April 2012 – 30 Maart 2023	28%
Vanaf 31 Maart 2023	27%

Gesamentlike belastingkoers van inwoner maatskappy (as ’n persentasie)

	2022	2023*	2024
Belasbare inkomste	100.00	100.00	100.00
Min: Normale belasting	28.00	28.00	27.00
Beskikbaar vir verdeling	72.00	72.00	73.00
Min: Dividend	72.00	72.00	73.00
Min: Dividendbelasting	14.40	14.40	14.60
Totale belasting	42.40	42.40	41.60
Gesamentlike koers	42.40	42.40	41.60

Nota: Dividendbelasting is die aanspreeklikheid van die aandeelhouer, terwyl normale belasting die aanspreeklikheid van die maatskappy is.

*Vir belastingjare wat eindig op of na 31 Maart 2023 word die koers verlaag na 27%.

Belastingkoerse

Belastingkoerse van toepassing op trusts is soos volg:

TIPE TRUST	INKOMSTEBELASTINGKOERSE	INSLUITINGSKOERS VIR KAPITAALWINSBELASTING
Normale Trust	45%	80%
Spesiale Trust	Dieselfde as die koerse van toepassing op natuurlike persone. Die kortings en rentevrystellings is egter nie van toepassing nie	40%

Nota: ’n Spesiale trust is ’n trust gestig uitsluitlik vir die voordeel van enige iemand wat gestremd is tot so ’n mate dat so ’n persoon nie in staat is om genoegsame inkomste te kan verdien vir sy/haar onderhoud en om hul eie sake te bestuur nie. ’n Spesiale trust kan ook gestig word by wyse van ’n testamentêre trust vir die voordeel van familielede van die oorledene. Die jongste van die begunstigdes moet op die laaste dag van die jaar van aanslag onder 18 jaar wees ten einde die trust te laat kwalifiseer as spesiale trust.

Rentevrye en lae rentekoers lenings aan ’n trust

Met effek 1 Maart 2017 lenings gemaak aan ’n trust deur

- ’n natuurlike persoon, of
- in opdrag van daardie persoon, ’n maatskappy waarvan daardie persoon ’n verbonde persoon is en waar daardie persoon of maatskappy ’n verbonde persoon tot die trust is

is die verskil tussen the rente aangegaan deur die trust (indien enige, anders nul) en die rente wat die trust sou aangegaan het teen die amptelike rentekoers geag ’n voortdurende jaarlikse skenking vir die doeleindes van skenkingsbelasting gemaak deur die uitlener op die laaste dag van die jaar van aanslag van die trust te wees

Lenings gemaak deur ’n natuurlike persoon of maatskappy aan ’n ander maatskappy is ook onderhewig aan skenkingsbelasting op dieselfde basis indien 20% of meer van die aandele van die maatskappy direk of indirek deur ’n trust gehou word (of begunstigde van die trust of gade van die begunstigde). Voorkeuraandele uitgereik deur 'n maatskappy word ook geag lenings te wees.

Die volgende items word uitgesluit van die bostaande skenkingsbelasting:

- spesiale trusts wat gestig is vir die uitsluitlike voordeel van gestremde persone
- trusts wat openbare weldaadsorganisasies is
- gevestigede trusts (waar die gevestigde regte en bydraes van die begunstigdes duidelike vasgestel is)
- lenings aangewend deur ’n trust vir die befondsing van ’n primêre woning
- lenings wat onderhewig is aan oordragprys bepalings
- lenings aan ’n trust in terme van die sharia finansieringreëlings, of
- lenings wat onderhewig is aan dividendbelasting
- lenings aan werknemer aandeelhouding trusts

Die uitlener kan die jaarlikse R100 000 vrystelling van skeningsbelasting (of die oorblywende gedeelte van die vrystelling) aanwend teen die geagte skenking.

Geen aftrekking, verlies, toelaas of kapitale verlies mag geëis word ten opsigte van die vermindering, kwytskelding of ander beskikking van sodanige lening, voorskot of krediet deur die uitlener en sal dus geen belastingvoordeel vir die uitlener hê nie.

Ander teen vermydingsmaatreëls

Ten einde die misbruik van trusts te bekamp (in skemas van inkomsteverdeling of ander belastingvermyding) is daar teen vermydingsmaatreëls ingestel. Dit is gewoonlik van toepassing waar inkomste toeval aan ander persone as die skenker as gevolg van ’n skenking, betaling of ander afstanddoening van fondse (soos rentevrye lenings). Die bepalings mag van toepassing wees as inkomste toeval aan:

- Die skenker se eggenote
- ’n Minderjarige kind van die skenker
- ’n Trust aan wie die skenking, betaling of ander afstanddoening gemaak is
- Nie-inwoners

Die gevolge van die teen vermydingsmaatreëls is dat die inkomste wat toeval aan die persoon vermeld, geag word toe te val aan die skenker.

KLEINSAKEKORPORASIES

Jare geeïndig tussen 1 April 2023 en 31 Maart 2024	
R0 – R95 750	Nil
R95 751 – R365 000	7% van bedrag bo R95 750
R365 001 – R550 000	R18 848 + 21% van bedrag bo R365 000
R550 001 +	R57 698 + 27% van bedrag bo R550 000

Jare geeïndig tussen 1 April 2022 en 31 Maart 2023	
R0 – R91 250	Nil
R91 251 – R365 000	7% van bedrag bo R91 250
R365 001 – R550 000	R19 163 + 21% van bedrag bo R365 000
R550 001 +	R58 013 + 28%* van bedrag bo R550 000

*Vir belastingjare wat eindig op of na 31 Maart 2023 word die koers verlaag na 27%.

’n Kleinsakekorporasie is ’n beslote korporasie, ’n maatskappy (uitgesluit ’n persoonlike diensverskaffer), of ’n persoonlike aanspreekliksmaatskappy wat aan die volgende vereistes voldoen:

- totale aandeelhouding of ledebelang word gehou deur natuurlike persone vir die volle jaar van aanslag
- bruto inkomste oorskry nie R20 miljoen gedurende die jaar van aanslag nie
- geen van die lede/aandeelhouers hou aandele in enige ander maatskappy uitgesluit aandele in genoteerde maatskappye, kollektiewe beleggingskemas, ’n beheerliggaam, aandeleblokmaatskappye, vereniging van persone, hulpverenigings, belange van minder as 5% in koöperasies, belange in privaat maatskappye wat dormant is en bates van minder as R5 000 het of maatskappye in likwidasie
- beleggingsinkomste en inkomste uit die lewering van persoonlike dienste oorskry nie 20% van die som van bruto inkomste en kapitaalwins nie
- indien ’n persoonlike diens verrig word kan die entiteit wel kwalifiseer mits dit ten minste drie voltydse nie verbonde werknemers het.

OMSETBELASTING VIR MIKROBESIGHEDE

Finansiële jaareindes wat eindig op enige datum tussen 1 Maart 2023 en 29 Februarie 2024

BELASBARE OMSET	BELASTINGKOERSE
R0 – R335 000	0% van belasbare omset
R335 001 – R500 000	1% van bedrag meer as R335 000
R500 001 – R750 000	R1 650 + 2% van bedrag meer as R500 000
R750 001 – R1 000 000	R6 650 + 3% van bedrag meer as R750 000

Finansiële jaareindes wat eindig op enige datum tussen 1 Maart 2022 en 28 Februarie 2023

BELASBARE OMSET	BELASTINGKOERSE
R0 – R335 000	0% van belasbare omset
R335 001 – R500 000	1% van bedrag meer as R335 000
R500 001 – R750 000	R1 650 + 2% van bedrag meer as R500 000
R750 001 – R1 000 000	R6 650 + 3% van bedrag meer as R750 000

Omsetbelasting vir mikrobesighede is 'n vereenvoudigde omset-baseerde belasting wat inkomstebelasting en kapitaalwinsbelasting vervang. Mikrobesighede mag vrywilliglik vir BTW registreer. Omsetbelasting kan deur 'n belastingpligtige gekies word en is van toepassing op individue, vennootskappe en maatskappye wat aan sekere vereistes voldoen en 'n omset gelyk aan of kleiner as R1 miljoen het.

'n Mikrobesigheid mag slegs vrywilliglik deregistreer uit die omsetbelasting stelsel voor die begin van 'n jaar van aanslag.

OPENBARE WELDAADSORGANISASIES (OWO)

Om as OWO te kwalifiseer moet 'n entiteit se enigste oogmerk wees om, behoudens sekere bepalings, een of meer openbare weldaadsaktiwiteit sonder winsoogmerk te beoefen.

Voorbeelde van sulke aktiwiteite in die verskillende kategorië is:

- **Welsyn en humanitêr**
- **Gesondheidsorg**
- **Grond en behuising**
- **Onderwys en ontwikkeling**
- **Bewaring, omgewing en dierewelsyn**
- Godsdiens, geloof of filosofie
- Kultureel
- Navorsing en verbruikersregte
- Sport
- Voorsiening van fondse, bydraes of ander hulpbronne
- Ondersteuningsdienste aan ander OWO's
- Aanbied van sekere internasionele gebeurtenisse

Nota: Die aktiwiteite in vet letters kwalifiseer vir artikel 18A vrystelling.

Skenkings aan OWO's is vrygestel van skenkingsbelasting en 'n aftrekking kan geëis word vir inkomstebelastingdoeleindes mits die skenkings gemaak word aan OWO's wat artikel 18A vrystelling het. Die inkomstebelasting aftrekking is soos volg:

- Maatskappye: Waarde van die skenkings gemaak beperk tot 10% van belasbare inkomste
- Individue: Waarde van die skenkings gemaak beperk tot 10% van belasbare inkomste voor hierdie aftrekking (uitgesluit uittree enkelbedragvoordele ontvang)
- Enige skenking bo die 10% perk mag oorgedra word na volgende jare

DIVIDENDBELASTING

Dividendbelasting word gehef op aandeelhouersvlak teen 'n koers van 20% op enige dividend betaal deur 'n inwonermaatskappy. Dividendbelasting word egter gehef op maatskappy vlak indien 'n dividend in specie betaal word. Dividendbelasting word deur die maatskappy wat die dividend verklaar teruggehou en oorbetaal en is betaalbaar in die maand wat volg op die maand waarin die dividend betaal is. Die terugbetaling van toegevoegde belastingkapitaal word geag 'n teruggawe van kapitaal te wees en is nie onderhewig aan dividendbelasting nie.

Dividendbelasting vrystellings

'n Dividend is vrygestel van dividendbelasting indien dit nie 'n dividend in specie is en die houer van die dividend een van die volgende verteenwoordig:

- 'n Suid-Afrikaanse maatskappy
- Die regering en verskeie semi-staat instansies
- Openbare weldaadsorganisasies
- Omgewingsrehabilitasietrusts
- Pensioen-, voorsorg, soortgelyke fondse en mediese skemas
- Die eerste R200 000 se dividend verklaar gedurende 'n betrokke jaar aan aandeelhouers van 'n geregistreerde mikrobesigheid
- 'n Nie-inwoner en die dividend is betaal deur 'n Suid-Afrikaans genoteerde nie-inwoner maatskappy

Indien die dividend 'n dividend in specie verteenwoordig, is die volgende vrystellings van toepassing:

- Dieselfde vrystellings soos vir 'n normale dividend onderworpe daaraan dat die eienaar van die dividend 'n verklaring en skriftelike onderneming indien
- Indien die eienaar van die dividend deel is van dieselfde groep van maatskappye

Lenings aan verbonde persone

Dividendbelasting sal bereken word teen 20% van die verskil tussen die amptelike rentekoers ten opsigte van die skuld en die bedrag rente betaalbaar ten opsigte van die skuld. Indien die amptelike rentekoers op die skuld nie die werklike rente op die skuld oorskry nie, word die waarde van die geagte dividend geag nul te wees. Die dividendbelasting op 'n lening aan 'n verbonde persoon is 'n *dividend in specie* en is die aanspreeklikheid van die maatskappy en nie die aandeelhouer nie.

BOERDERY INKOMSTE

Die Eerste Bylae tot die Inkomstebelastingwet reguleer die belasting van boere. Die belangrikste afdelings is soos volg:

Waardasie van lewende hawe en produkte

Slegs lewende hawe en produkte word teruggetel en nie ander tipes voorrade soos kunsmis brandstof, sade ens. nie. Lewende hawe kan waardeer word teen standaardwaardes terwyl produkte waardeer word teen die laagste van kosprys of markwaarde. Boere kan egter eie standaardwaardes kies, maar mag nie verskil met meer as 20% van die huidige standaardwaardes nie (sodra 'n waarde gekies word, moet dit konsekwent gebruik word).

Die aankoop van lewende hawe, tesame met voorraad daarvan, mag nie die bedrag van verkope oorskry nie. Oorskotbedrae moet oorgedra word na die volgende jaar. Sien www.sars.gov.za vir die standaardwaardes.

Kapitaalontwikkelingsuitgawes

Die volgende kapitaalontwikkelingskostes mag ten volle afgetrek word van belasbare inkomste: Uitroei van onkruid en die voorkoming van gronderosie.

Items wat beperk is tot belasbare inkomste uit boerdery: dipbakke, damme, besproeiingskemas, boorgate en pompmasjinerie, omheinings, die oprigting van, of uitbreidings, aanbouings of verbeterings aan geboue wat in verband met boerderybedrywighede gebruik word, die aanplanting van bome, struike of meerjarige plante, bou van paaie en brûe vir boerderydoeleindes, die geleiding van elektriese krag van die hooftransmissielyne na die plaas.

Slytasietoelae

Masjinerie, implemente, werktuie en artikels aangekoop vir boerderydoeleindes kan afgeskryf word op 'n 50:30:20 basis oor drie jaar.

Gemiddelde belasting (nivellering)

Omdat 'n boer se inkomste fluktueer van jaar tot jaar, kan hy kies om belas te word ingevolge die nivelleringsbeginsel.

Persone onderworpe aan KWB

KWB is betaalbaar op kapitaalwins wat ontstaan na 1 Oktober 2001 deur die volgende persone:

- Inwoners: Op alle bates insluitende bates oorsee
- Nie-inwoners: Op vaste eiendom of enige reg of belang in eiendom geleë in Suid-Afrika en enige bate van 'n permanente saak waardeur handel bedryf word in Suid-Afrika

Nota: Enige reg of belang in 'n eiendom sluit in 'n direkte of indirekte belang van ten minste 20% gehou alleen of saam met 'n verwante persoon in die ekwiteit van 'n maatskappy, waar ten minste 80% van die waarde van die netto bates ten tyde van die verkoop, toeskryfbaar is aan vaste eiendom geleë in Suid-Afrika.

Uitsluitings

Die volgende word uitgesluit van KWB:

- Primêre wonings met kapitaalwins tot R2 miljoen
- Persoonlike gebruiksbates
- Uittredingsvoordele
- Langtermynversekering
- Kapitaalwins uit kleinsake besigheidsbates tot R1.8 miljoen (van toepassing op persone bo 55 waar die maksimum markwaarde van die kleinsake besigheidsbates nie R10 miljoen oorskrei nie)
- Jaarlikse uitsluiting vir natuurlike persone: R40 000
- Jaarlikse uitsluiting met dood van natuurlike persone: R300 000

Berekening en insluitingskoerse

'n Kapitaalwins of verlies word apart bereken vir elke bate verkoop. Die winste en verliese word dan saamgevoeg vir die jaar van aanslag en indien dit:

- 'n kapitaalverlies is, word dit oorgedra na die volgende jaar van aanslag, of
- 'n netto kapitaalwins is, word dit vermenigvuldig met die insluitingskoers en ingesluit by belasbare inkomste

Die insluitingskoerse is soos volg:

PERSOON	2022	2023	2024
Natuurlike persoon	40%	40%	40%
Maatskappy	80%	80%	80%
Trust	80%	80%	80%

Terughoubelasting – vooruitbetaling KWB

Die koper moet KWB terughou waar bates aangekoop word van ’n nie-inwoner behalwe waar die bedrag betaalbaar deur die koper minder as R2 miljoen is. Die terughoubelasting is nie ’n finale belasting nie en is slegs ’n vooruitbetaling van die verwagte KWB. Die volgende terughoubelastingkoerse is van toepassing en is gebaseer op die opbrengs van die verkoop:

NIE-INWONER VERKOPER	2022	2023	2024
Natuurlike persoon	7.5%	7.5%	7.5%
Maatskappy	10%	10%	10%
Trust	15%	15%	15%

TERUGHOUBELASTING – FINAAL

Tantieme

Belasting van 15% moet teruggehou word wanneer tantieme van ’n Suid-Afrikaanse bron betaal word aan nie-inwoners, onderworpe aan sekere vrystellings.

Rente

Belasting van 15% moet teruggehou word wanneer rente van ’n Suid-Afrikaanse bron betaal word aan nie-inwoners, onderworpe aan sekere vrystellings.

Buitelandse vermaaklikheidskunstenaars of sportpersone

Belasting van 15% moet teruggehou word van betalings aan buitelandse vermaaklikheidskunstenaars of sportpersone vir aktiwiteite in Suid-Afrika.

BELASTING OP TOEGEVOEGDE WAARDE (BTW)

Die BTW stelsel bestaan uit drie tipes lewerings:

- **Standaardkoers lewerings** – lewering van goedere en dienste onderhewig aan die BTW koers van toepassing ten tyde van die lewering. Met ingang 1 April 2018 is die BTW koers verhoog vanaf 14% tot 15%
- **Vrygestelde lewerings** – lewering van sekere goedere en dienste nie onderhewig aan die BTW koers van toepassing ten tyde van lewering. Hierdie ondernemers mag nie inset BTW krediete eis nie
- **Nulkoerslewerings** – Goedere en dienste gelewer teen 'n BTW koers van nul persent. Hierdie ondernemers mag wel inset BTW krediete eis

Kern-eienskappe van BTW

- Besighede met jaarlikse lewerings van minder as R1 miljoen hoef nie te registreer nie
- Besighede met jaarlikse lewerings van minder as R50 000 word nie toegelaat om vir BTW te registreer nie
- Besighede met jaarlikse omset van meer as R30 miljoen moet opgawes maandeliks indien
- Boere mag ses maandeliks opgawes indien solank hulle omset nie R1.5 miljoen oorskry nie. Verhuringsmaatskappye en trusts mag onder sekere omstandighede jaarlikse BTW opgawes indien
- Ondernemers mag die BTW komponent van kostes eis wat aangegaan word in die verskaffing van standaard of nulkoers lewerings behalwe, onthaal (behalwe aftrekbare bestaanstoelaes), passasiersvoertuie en klub-ledegelde
- Geagte insetbelasting kan geëis word op sekere tweedehandse goedere
- Insetkrediete mag alleen geëis word met ontvangs van 'n geldige belastingfaktuur
- Om te kwalifiseer as 'n geldige belasting faktuur moet die naam, adres en BTW registrasie nommer van die ontvanger en die verskaffer op die belasting faktuur voorkom indien die waarde van die faktuur (BTW ingesluit) R5 000 oorskry
- 'n Deposito is nie onderhewig aan uitset BTW nie tot dat die verskaffer die deposito aanwend as vergoeding vir betaling.

VERBONDE PERSOON DEFINISIE VIR INKOMSTEBELASTING

Tipe belastingpligtige	Verbonde persoon met betrekking tot die belastingpligtige
Natuurlike persoon	■ Familielid tot met die derde geslag. Sien diagram vir betekenis van familielid ■ ’n trust waarvan die natuurlike persoon of die familielid ’n begunstigde is
Trust	■ enige begunstigde van die trust ■ enige verbonde persoon met betrekking tot ’n begunstigde
Verbonde persoon met betrekking tot ’n trust	■ Enige ander persoon wat ’n verbonde persoon is met betrekking tot die trust
Lede van ’n vennootskap of buitelandse vennootskap	■ Enige ander lid ■ Enige verbonde persoon met betrekking tot ’n lid van die vennootskap of buitelandse vennootskap
Maatskappy	■ Enige ander maatskappy in dieselfde groep van maatskappye, waar ’n groep van maatskappye bestaan uit ’n beherende groep maatskappy wat: ◆ direk meer as 50% van die ekwiteitsaandele of stemreg direk besit in ten minste een beheerde groepmaatskappy, en ◆ direk of indirek ’n belang van meer as 50% van die ekwiteitsaandele of stemreg in elke beheerde groepmaatskappy hou ■ enige persoon (maar met uitsluiting van maatskappye) wat afsonderlik of gesamentlik met daardie persoon se verbonde persone meer as 20% ekwiteitsaandele of stemreg in daardie maatskappy hou ■ enige maatskappy wat 20% of meer ekwiteitsaandele of stemreg in ’n maatskappy hou (maar slegs indien geen ander aandeelhouer die meerderheid stemreg in die maatskappy het nie)

Tipe belasting-pligtige	Verbonde persoon met betrekking tot die belastingpligtige
	■ enige ander maatskappy indien die maatskappy bestuur of beheer word deur ’n verbonde persoon (of sy verbonde persoon) ■ Enige ander maatskappy wat deel uitmaak van dieselfde groep van maatskappye volgens die definisie van ’n “groep van maatskappye”
Beslote korporasie	■ enige lid ■ enige familielid van die lid of trust wat ’n verbonde persoon is met betrekking tot ’n lid ■ enige ander beslote korporasie wat ’n verbonde persoon is tot een van die lede, of familielid of ’n verbonde persoon is met betrekking tot die trust

Illustrasie vir die bepaling van persone wat familielede is binne die derde graad van bloedverwantskap

KAPITAAL AANSPORINGSTOELAES

TIPE BATE	VOORWAARDES VIR JAARLIKSE TOELAE	JAARLIKSE TOELAE
Industriële-geboue	Die koste van geboue of verbeteringe indien die gebou hoofsaaklik gebruik word in 'n proses van vervaardiging of 'n soortgelyke proses	2%, 5% of 10% afhangend van die datum waarop die koste aangegaan is
Kommersiële en residensiële geboue in aangewese stedelike ontwikkelingsone (geen aftrekking sal toegelaat word indien gebou of gedeelte van gebou deur die belastingpligtige in gebruik geneem is na 31 Maart 2025)	Restourasie van bestaande geboue (uitgesluit lae-koste residensiële eenhede)	20%
	Oprig van nuwe gebou en uitbreiding van bestaande gebou (uitgesluit lae-koste residensiële eenhede)	20% in 1ste jaar 8% elk daarna vir die volgende 10 jaar
	Lae-koste residensiële eenhede: Nuwe eenhede of uitbreidings/toevoegings tot bestaande eenhede waar die belastingpligtige self die koste aangaan	Jaar 1: 25% van die koste Jaar 2 – 6: 13% van die koste Jaar 7: 10% van die koste
	Lae-koste residensiële eenhede: Verbeteringe tot bestaande eenhede waar die bestaande struktuur behoue bly en waar die belastingpligtige self die koste aangaan	Jaar 1: 25% van die koste Jaar 2 – 4: 25% van die koste
	Lae-koste residensiële eenhede: Nuwe eenhede of uitbreidings/toevoegings tot bestaande eenhede waar die belastingpligtige koop vanaf 'n ontwikkelaar	Jaar 1: 55% × 25% van die koste Jaar 2 – 6: 55% × 13% van die koste Jaar 7: 55% × 10% van die koste
	Lae-koste residensiële eenhede: Verbeteringe tot bestaande eenhede waar die bestaande struktuur behoue bly en waar die belastingpligtige die eenheid koop by 'n ontwikkelaar	Jaar 1: 30% × 25% van die koste Jaar 2 – 4: 30% × 25% van die koste
Hotel Geboue	Koste van oprigting of verbeteringe indien dit geregistreer is as 'n hotel	5%
	Verbeteringe wat nie die buite struktuur van die gebou verander nie	20%

TIPE BATE	VOORWAARDES VIR JAARLIKSE TOELAE	JAARLIKSE TOELAE
Kommersiële geboue	'n Nuwe en ongebruikte geboue moet gebou of gekoop word deur die belastingpligtige en gebruik word in die voortbrenging van inkomste. Sluit ook in verbeteringe aangegaan t.o.v. die gebou	5% van die koste of verbetering
	Belastingpligtige koop 'n gedeelte van 'n gebou wat nuut en ongebruik is en wat hoofsaaklik gebruik word in die voortbrenging van inkomste	55% × 5% van die kostes
	Belastingpligtige koop 'n gedeelte van 'n gebou wat verbeter is, die verbeteringe moet ongebruik wees en die gebou moet hoofsaaklik gebruik word in die voortbrenging van inkomste	30% × 5% van die verbetering
Vliegtuie	Moet gebruik word vir handelsdoeleindes	20%
Skepe	Moet gebruik word vir handelsdoeleindes	20%
Aanleg & Masjinerie	Nuwe of ongebruikte vervaardigingsbates sal onderhewig wees aan slytasie toelaag oor vier jaar	40% in 1ste jaar 20% in elke 3 daaropvolgende jare
Aanleg & Masjinerie	Nuwe of ongebruikte masjinerie in gebruik geneem en gebruik deur die belastingpligtige in direkte vervaardigingsproses. Die belastingpligtige moet kwalifiseer as 'n kleinsakekorporasie	100% van koste
Hernubare energie Masjinerie/ Toerusting	Hernubare energie (sonkrag) bates vir die eerste keer in gebruik geneem tussen 1 Maart 2023 en 28 Februarie 2025 met geen beperking in opwekking	125% van koste
Residensiële wooneenhede – ten minste vyf eenhede moet besit word	Nuwe wooneenhede opgerig (insluitend verbeteringe aangegaan) deur 'n belastingpligtige. Die eenhede moet in Suid-Afrika geleë wees en gebruik word in die beoefening van 'n bedryf	Normale wooneenheid 5% Lae-koste wooneenheid 10%*
	Nuwe en ongebruikte wooneenhede verkry. Die eenhede moet in Suid-Afrika geleë wees en gebruik word in die beoefening van 'n bedryf	Normale wooneenheid 55% × 5% Lae-koste wooneenheid 55% × 10%
	'n Wooneenheid verkry met 'n nuwe en ongebruikte verbetering. Die eenhede moet in Suid-Afrika geleë wees en gebruik word in die beoefening van 'n bedryf	Normale wooneenheid 30% × 5% Lae-koste wooneenheid 30% × 10%

*'n Gebou waarvan die koste nie R300 000 oorskry nie of 'n woonstel waarvan die koste nie R350 000 oorskry nie.

Suid-Afrikaanse inwoners word belas op hul wêreldwye inkomste, onderhewig aan sekere uitsluitings.

Definisie van 'n inwoner

Natuurlike persoon (sien vloeidiagram hierna)

- enige natuurlike persoon wat gewoonlik woonagtig is in Suid-Afrika, of
- enige natuurlike persoon, nie gewoonlik woonagtig in Suid-Afrika, wat:
  - fisies teenwoordig is in Suid-Afrika vir meer as 91 dae in totaal gedurende die huidige belastingjaar en elk van die voorafgaande 5 jare asook vir 'n periode van minstens 915 dae in totaal gedurende die voorafgaande 5 jare.
  - Waar 'n persoon vir ten minste 330 dae ononderbroke buite Suid-Afrika teenwoordig was, sal hy geag word 'n nie-inwoner te wees vanaf die dag wat hy Suid-Afrika verlaat het.
  - 'n Suid-Afrikaanse inwoner wat dienste lewer vir 'n werkgewer buite Suid-Afrika vir 'n periode wat 183 dae oorskry gedurende enige 12 maande, en vir 'n periode van 60 dae ononderbroke sodanige dienste gelewer het, is nie aanspreeklik vir belasting op vergoeding verdien terwyl in die buiteland nie. Met ingang 1 Maart 2020 sal hierdie vrystelling beperk word tot R1.25m per jaar.

Maatskappye en trusts

'n Maatskappy of trust word geag 'n inwoner van Suid-Afrika te wees indien dit geïnkorporeer, ingelyf, opgerig of sy plek van effektiewe bestuur in Suid-Afrika het.

Beheerde buitelandse maatskappy (BBM)

'n Beheerde buitelandse maatskappy (BBM) is 'n maatskappy van wie meer as 50% se deelnemingsregte of stemregte direk of indirek uitgeoefen kan word deur Suid-Afrikaanse inwoners. Suid-Afrikaanse inwoners moet alle inkomste van 'n BBM toeskryf in dieselfde verhouding as die deelnemingsregte van die inwoner

in so ’n BBM, onderworpe aan ’n aantal uitsluitings. Die netto inkomste van die BBM word gedefinieer as die BBM se belasbare inkomste soos vasgestel asof die BBM ’n Suid-Afrikaanse belastingpligtige is.

Buitelandse dividende

Dividende ontvang vanaf buitelandse maatskappye is belasbaar.

Buitelandse dividende is egter vrygestel in die volgende gevalle:

- Dividende ontvang deur ’n inwoner wat ten minste 10% van die ekwiteitsaandele in die buitelandse maatskappy hou
- Die aandeelhouer ’n maatskappy verteenwoordig wat in dieselfde land is as die maatskappy wat die dividend verklaar
- Verklaar deur ’n maatskappy wat op die Suid-Afrikaanse aandelebeurs genoteer is
- Verklaar uit inkomste wat reeds in Suid-Afrika aan belasting onderworpe is ingevolge die BBM bepalings

Indien ’n buitelandse dividend nie vrygestel is ingevolge bogenoemde bepalings nie, word die volgende deel van ’n buitelandse dividend wel vrygestel van belasting:

- Individue en trusts: Onderhewig aan maksimum effektiewe belasting van 20%
- Maatskappye: Onderhewig aan effektiewe belasting van 20%

Geen aftrekking sal toegelaat word vir enige uitgawes aangegaan in die produksie van inkomste in die vorm van buitelandse dividende nie.

Belastingkrediete

Inwoners mag buitelandse belasting, wat betaalbaar is ten opsigte van buitelandse bron inkomste, aftrek van belasting betaalbaar in Suid-Afrika op hierdie inkomste. Ongebruikte belastingkrediete mag oorgedra word.

Indien belasting in die buiteland teruggehou word op Suid-Afrikaanse bron inkomste kan die belastingpligtige die buitelandse belasting aftrek van inkomste.

Nie-inwoners mag belê in die Republiek op voorwaarde dat gepaste dokumentêre bewyse ontvang word om te verseker dat sulke transaksies gedoen word op armlengte basis, teen markverwante pryse en gefinansier word op 'n goedgekeurde wyse.

Finansiële bystand verleen in Suid-Afrika

- Emigrante: Finansiële bystand verleen aan emigrante is onderworpe aan 'n 1:1 verhouding.
- Nie-inwoners: Gemagtigde handelaars mag finansiële bystand verleen t.o.v. bona fide buitelandse direkte beleggings in Suid-Afrika sonder beperkings. Waar fondse benodig word vir die verkryging van residensiële eiendom in Suid-Afrika of vir finansiële transaksies sal die 1:1 verhouding van toepassing wees.
- Geaffekteerde persone (m.a.w. entiteite waar nie-inwoners direk of indirek 75% of meer van 'n entiteit besit): Daar is geen beperking op die bedrag van finansiële bystand om 'n direkte buitelandse belegging in Suid-Afrika te finansier of om plaaslike bedryfskapitaal te finansier nie. Vol filiale van nie-inwoners mag plaaslik finansiële bystand verkry gelykstaande aan 100% van die totale aandeelhouersbelegging, t.o.v. die verkryging van residensiële eiendom in Suid-Afrika of vir finansiële transaksies. Indien inwoners 'n belang in 'n geaffekteerde entiteit het, word die 100% norm meer liberaal soos wat plaaslike eienaarskap toeneem, m.a.w. die vermoë om finansiële bystand te verkry neem toe. Dit word baseer op 'n formule.

Lenings vanaf nie-inwoner aandeelhouers aan inwoners

Aansoek moet gedoen word by die Reserwebank voordat nie-inwoner aandeelhouers lenings aan inwoners toestaan.

Kapitaaltransaksies

Die opbrengs van die verkoop van bates deur 'n nie-inwoner mag na die buiteland gerepatrieer word. Die opbrengs met verkoop van bates deur emigrante is onderworpe aan die geblokkeerde rekening bepalings.

Dividende betaal aan nie-inwoners

Dividende verklaar uit inkomste genereer deur maatskappye kan aan nie-inwoners versend word in verhouding tot die persentasie aandeelhouding, onderworpe aan sekere beperkinge. 'n Emigrant aandeelhouer sal geregtig wees op dividende verklaar uit inkomste verdien uit normale besigheids aktiwiteite na datum van emigrasie. Ongenoteerde maatskappye het addisionele vereistes om na te kom in so 'n geval. Dividende verklaar uit kapitaalwinste of uit inkomste verdien uit normale aktiwiteite voor emigrasie bly onderworpe aan die geblokkeerde rekening bepalings.

Direkteursfooie betaal aan nie-inwoners

Gemagtigde handelaars mag direkteursfooie oordra aan nie-inwoner direkteure wat permanent buite Suid-Afrika woonagtig is, mits die aansoek vergesel word van 'n kopie van die resolusie van die raad van die betalende maatskappy wat die bedrag bevestig wat oorbetaal moet word aan die begunstigde.

Beëindiging van inwonerskap

Indien 'n persoon ophou om 'n inwoner te wees het dit sekere belastinggevolge. 'n Trust of natuurlike persoon wat ophou om 'n inwoner te wees word geag al hulle bates teen markwaarde te verkoop het onmiddellik voor hulle opgehou het om 'n inwoner te wees.

'n Maatskappy wat ophou om 'n inwoner te wees word ook geag al sy bates teen markwaarde te verkoop het onmiddellik voor hy opgehou het om 'n inwoner te wees. Verder word die maatskappy ook geag om 'n dividend te betaal het op die verskil tussen die markwaarde van die aandele van die maatskappy en die toegevoegde belastingkapitaal van die maatskappy.

Fisiese teenwoordigheidstoets vir ’n persoon wat nie gewoonlik woonagtig is nie

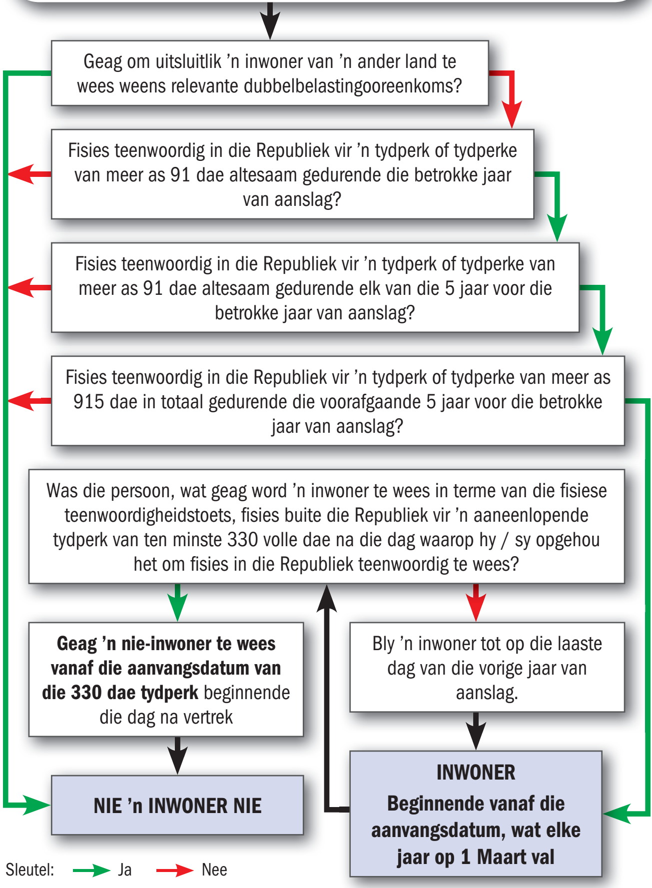

Gemiddelde wisselkoerse vir 'n jaar van aanslag

Jaar van aanslag vir die 12 maande tot einde:	Australiese Dollar	Kanadese Dollar	Euro	Hong Kong Dollar	Indiese Rupee	Japanese Yen	Switzerse Frank	Verenigde Koningkryk Pond	Amerikaanse Dollar
Januarie 2022	11.0554	11.8189	17.4088	1.9044	0.2000	0.1338	16.1562	20.3551	14.8092
Februarie 2022	11.0100	11.8470	17.3592	1.9084	0.2000	0.1331	16.1603	20.3679	14.8476
Maart 2022	10.9674	11.8404	17.2485	1.9072	0.1992	0.1322	16.1594	20.2806	14.8469
April 2022	10.9644	11.8684	17.1616	1.9116	0.1995	0.1310	16.1801	20.2333	14.8924
Mei 2022	10.9901	11.9341	17.1396	1.9295	0.2007	0.1306	16.2346	20.2329	15.0458
Junie 2022	11.0277	12.0115	17.1336	1.9475	0.2017	0.1299	16.3143	20.2285	15.2004
Julie 2022	11.0908	12.1292	17.1320	1.9705	0.2031	0.1292	16.4434	20.2400	15.3929
Augustus 2022	11.1590	12.2277	17.0887	1.9894	0.2040	0.1282	16.5478	20.2059	15.5508
September 2022	11.2497	12.3698	17.1121	2.0200	0.2058	0.1275	16.7371	20.2003	15.8023
Oktober 2022	11.2937	12.4763	17.1606	2.0533	0.2076	0.1268	16.9139	20.2101	16.0743
November 2022	11.3109	12.5316	17.1709	2.0734	0.2080	0.1257	17.0204	20.1805	16.2382
Desember 2022	Koerse nie beskikbaar op tyd van publikasie nie								

Buitelandse beleggings

Individue ouer as 18 wie se belastingsake in goeie orde is, word toegelaat om oorsee te belê. Die huidige limiet is R10 miljoen per persoon per jaar. Aansoeke om beleggings te maak in vaste eiendom (bv. vakansie huise en plase) asook ander beleggings mag oorweeg word bo en behalwe die bostaande kapitaal toelaag.

Diskresionêre toelae

Natuurlike persone ouer as 18 jaar mag gebruik maak van ’n enkel toelaag in totaal van R1 000 000 per individu per kalenderjaar, sonder om die vereiste belastingklaringsertifikaat te verkry. Kinders onder 18 is geregtig op R200 000 per jaar. Die diskresionêre toelae kan vir enige wettige doel oorsee aangewend word, insluitende die maak van beleggings.

Die inwoner kan die toelaag na goeddunke aanwend sonder dat enige dokumentêre bewyse aan Gemagtigde Valuta Handelaar voorgelê moet word, behalwe vir reis buite die Gemeenskaplike Monetêre Gebied (eSwatini, Lesotho, Namibië en Suid-Afrika). Indien die toelaag vir reisdoeleindes gebruik word moet 'n reiskaartjie getoon kan word.

Studietoelae

Direkte studiekoste (d.w.s. onderrig- en akademiese koste) mag direk aan ’n instelling oorgedra word. Indien ’n eggenoot die student vergesel, mag ’n diskresionêre toelaag aan die eggenoot ook toegeken word. Huisware en persoonlike besittings (insluitend juweliersware en uitgesluit motor voertuie) beperk tot R200 000 per student mag uitgevoer word.

Emigrasie beperkings

Kapitaaltoelaes (verminder met buitelandse kapitaal toelaag)
Individu – R10 000 000 Familie – R20 000 000

Huishoudelike & persoonlike goedere, motorvoertuie, seëls, munte & Krugerrande
R2 000 000

BOEDELBELASTING

Die algemene reël is dat as die belastingpligtige 'n inwoner is in die Republiek ten tye van afsterwe, al sy bates (insluitend geagte eiendom), waar dit ook al geleë is, ingesluit sal word by die bruto waarde van sy boedel. Boedelbelasting word gehef teen 20% op die eerste R30m van die belasbare boedel. Boedelbelasting van 25% sal gehef word op die belasbare boedel meer as R30m.

Geagte eiendom sluit in lewensversekering van die oorledene, 'n eis ingevolge die Wet op Huwelikgoedere asook eiendom wat die oorledene bevoeg was om van die hand te sit net voor sy dood.

Die belangrikste aftrekkings is:

- Skuld betaalbaar op die datum van afsterwe
- Erflatings aan verskeie liefdadigheidsorganisasies
- Die bemakings aan 'n oorlewende eggenoot

'n R3.5 miljoen boedelbelasting korting word toegestaan. Die deel van die korting wat nie benut is nie mag oorgerol word na die oorlewende eggenoot se boedel. 'n Egpaar kan dus R7 miljoen aftrekking vir boedelbelasting verkry met afsterwe.

Daar is boedelbelasting verligting in die geval waar dieselfde eiendom ingesluit is in die boedels van belastingpligtiges wat sterf binne 10 jaar van mekaar. Die aftrekking word bereken op 'n glyskaal wat varieer van 100 % waar die belastingpligtiges sterf binne 2 jaar van mekaar en 20 % waar die belastingpligtiges sterf binne 8 tot 10 jaar van mekaar.

Eksekuteursvergoeding

Eksekuteurs is geregtig op die volgende vergoeding:

- Vaste vergoeding soos beding deur die afgestorwene ingevolge sy/haar testament, of
- 3.5% van die bruto bates
- 6% van inkomste toegeval en ingevorder vanaf datum van dood

Eksekuteursvergoeding is onderworpe aan BTW indien die eksekuteur as BTW ondernemer geregistreer is.

SKENKINGSBELASTING

Skenkingsbelasting is betaalbaar deur enige Suid-Afrikaanse inwoner op die waarde van enige gratis afstanddoening van eiendom (insluitende die afstanddoening van eiendom vir ontoereikende vergoeding en die afgee van regte). Skenkingsbelasting is nie van toepassing op nie-inwoners al skenk hulle Suid-Afrikaanse bates.

Basiese vrystellings

- Skenkings tussen gades
- Skenkings aan liefdadigheids-, en opvoedkundige instansies en sekere openbare liggame in die Republiek van Suid-Afrika (beperk tot sekere drempels)
- Skenkings deur natuurlike persone, wat nie meer as R100 000 per jaar beloop nie
- Die skenk van bates buite die Republiek onderhewig aan sekere maatreëls
- Skenkings deur maatskappye wat nie beskou word as publieke maatskappye nie, tot R10 000 per jaar
- Skenkings waar ontvanger daarvan nie voordeel sal hê tot datum van dood nie
- Skenkings gemaak deur maatskappye wat geag word publieke maatskappye te wees vir belastingdoeleindes
- Skenkings gekanselleer binne ses maande na die effektiewe datum
- Eiendom wat vestig uit ’n trust
- Skenkings gemaak tussen maatskappye in dieselfde groep
- Redelike bona fide bydraes wat vir die onderhoud van enige persoon gemaak word

Koerse

Skenkingsbelasting is betaalbaar aan die einde van die maand wat volg op die maand waarin die skenking gemaak teen ’n tarief van 20% op die eerste R30m van die markwaarde van die skenking. Skenkingsbelasting van 25% sal gehef word op die markwaarde van die skenking meer as R30m. Slegs skenkings vanaf 1 Maart 2018 sal in ag geneem word in die R30m drempel.

KRYPTO BATES

’n Krypto bate word geag as ’n finansiële instrument vir Inkomstebelasting doeleiendes en nie as ’n geldeenheid nie. Winste en verliese met die verhandeling van krypto bates sal dus as normale inkomste belas word indien die bedoeling was om te spekuleer en alternatiewelik kan die wins of verlies as kapitaal van aard beskou word indien die bedoeling van die belegger was om dit langtermyn te hou as ’n kapitale belegging.

Vir BTW doeleindes word die verhandeling van krypto bates beskou as ’n vrygestelde lewering.

KOOLSTOFBELASTING

Koolstofbelasting het in werking getree op 1 Junie 2019. Die belasting word in fases geimplimenteer met in agneming van SA se NDC onderneming om groenhuisgasse se uitlating te verminder. Die eerste fase is vanaf 1 Junie 2019 tot 31 Desember 2025, en die tweede fase sal vanaf 2026 tot 2030 wees. Dit sal verseker dat SA se NDC ondernemenings in terms van die Parys Ooreenkoms nagekom word.

Die fase implimentering van koolstofbelasting, met ’n aanvanklike relatiewe lae effektiewe belastingkoers wat oor tyd sal verhoog, sal ’n sterk sein vir beide vervaardigers en verbruikers stuur om hul gedrag oor die medium tot langtermyn te verander en om ’n sistematiese oorskakeling na ’n lae koolstof ekonomie aan te moedig by wyse van nuwe besigheidsgeleenthede en die stimulasie van innoverende besigheidsmodelle.

Die implimentering van koolstofbelasting sal saamloop met ’n pakket van belastinginsentiewe en inkomste herwinning maatreëls om die impak van die eerste fase te minimaliseer (tot die jaar 2025).

OMHEINING VAN VERLIESE

Verliese deur natuurlike persone vanaf bedrywe kan omhein word en kan moontlik nie verrekenbaar wees teen ander inkomste. Hierdie beperking geld indien:

- Die persoon teen die maksimum belastingkoers belasting betaal (voor inagneming van enige huidige jaar of aangeslane verlies)
- Die persoon verliese gely het in ten minste drie van die voorafgaande vyf jare of moes handel gedryf het in enige van die volgende bedrywe:
  - Enige sport bedryf deur die persoon of verwante persoon
  - Enige handel in versamelstukke deur die persoon of verwante persoon
  - Die verhuur van residensiële eiendom, tensy ten minste 80% van die akkommodasie gebruik word deur persone wat nie verwant is aan die persoon nie vir ten minste helfte van die jaar van aanslag
  - Die verhuur van voertuie, vliegtuie of bote soos gedefinieer in die Agtste bylae, tensy ten minste 80% van die voertuie, vliegtuie of bote gebruik is deur nie verwante persone vir ten minste helfte van die jaar van aanslag nie
  - Diereskoue deur die persoon of verwante persoon
  - Boerdery of stoetery, tensy die persoon boerdery, stoetery of soortgelyke bedryf beoefen op 'n voltydse basis
  - Enige vorm van beeldende of uitvoerende kunste deur die persoon of verwante persoon beoefen
  - Enige vorm van dobbelary of weddery beoefen deur die persoon of verwante persoon
  - Die verkryging of beskikking van krypto bates

Hierdie bepalings geld nie in geval 'n verlies gely word deur 'n persoon vir die jaar van aanslag uit 'n bedryf wat 'n redelike kans het op 'n belasbare inkomste (uitgesluit kapitaalwins) binne 'n redelike periode. Waar die verliese plaasvind vir ten minste ses jaar van die voorafgaande tien jaar, sal die toegewing nie geld nie uitgesluit boerderye.

Vloeikaart vir die toepassing van die omheiningsbepalings

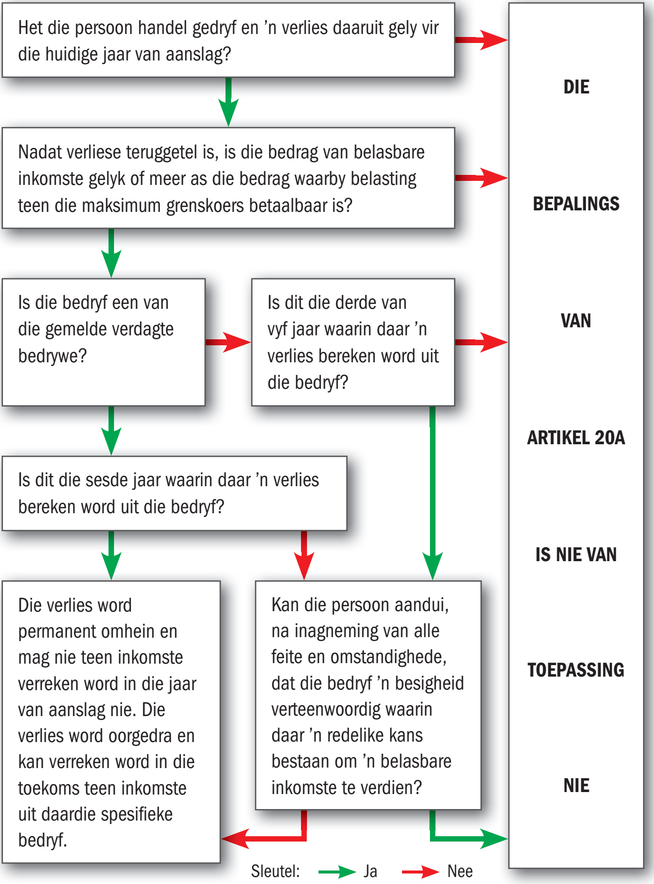

AFTREKKINGS: DIVERSE

Handelsbeperking

Indien die betaling vir 'n handelsbeperking belasbaar is in die hande van die individu, arbeidsmakelaar of persoonlike diensverskaffers wat dit ontvang is dit aftrekbaar deur die betaler oor 3 jaar indien die periode van die beperking minder is as 3 jaar, of oor die periode indien die beperking vir langer is.

Verbeterings op gehuurde eiendom

Verbeterings gemaak op gehuurde eiendom in terme van 'n huurooreenkoms moet ingesluit word by die belasbare inkomste van die verhuurder. Die bedrag in die ooreenkoms of 'n redelike waarde word ingesluit. Die verhuurder is geregtig om die bedrag van verbeteringe te verdiskonteer oor die periode van die huurkontrak of 25 jaar, wat ook al die kortste is.

Die huurder kan op sy beurt die uitgawe as aftrekking eis oor die periode van die huurkontrak.

Voorbedryfsonkostes

Uitgawes wat normaalweg aftrekbaar is van inkomste en wat in werklikheid aangegaan is voor die besigheid begin handel dryf, kan afgetrek word in die jaar wat die inkomste verdien word. Die aftrekking is beperk tot inkomste verdien uit die bedryf en mag nie afgesit word teen inkomste verdien uit 'n ander bedryf nie.

Navorsing en ontwikkeling

Navorsing en ontwikkelingskostes mag kwalifiseer vir 'n 150% aftrekking t.o.v. lopende kostes aangegaan.

Daar is egter sekere vereistes wat nagekom moet word insluitend dat die Department van Wetenskap en Tegnologie die aftrekking moet goedgekeur.

DIVERSE BELASTING

Belasting op oordrag van sekuriteite

Hierdie belasting word gehef teen ’n koers van 0.25% op die oordrag van genoteerde of ongenoteerde sekuriteite. Geen belasting is betaalbaar op die aanvanklike uitreik van sekuriteite nie.

Sekuriteite word gedefineer as aandele in maatskappye en ledebelange in beslote korporasies.

Vaardigheidsontwikkelingsheffing

’n Vaardigheidsontwikkelingsheffing is betaalbaar deur werkgewers teen ’n tarief van 1% op totale besoldiging betaal aan werknemers. Werkgewers wat egter besoldiging van minder as R500 000 per jaar betaal is vrygestel van hierdie heffing.

Werkloosheidsversekeringsheffing

Werkloosheidsversekeringsheffing is maandeliks betaalbaar deur werkgewers op die basis van ’n bydrae van 1% deur die werkgewer en 1% deur die werknemer. Die persentasie bydrae word baseer op die werknemer se besoldiging en word beperk tot ’n maksimum besoldiging van R17 712 per maand. (R14 872 voor 1 Junie 2021)

Werkgewers wat nie vir werknemersbelasting en vaardigheidsontwikkelingsheffing geregistreer is nie, moet hierdie bydraes maak aan die Werkloosheidsversekering Kommissaris.

INDIENSNAME BELASTINGAANSPORING

Die indiensname belastingaansporing is ingestel om werkskepping vir die jeug (m.a.w. werknemers tussen die ouderdomme van 18 en 29 jaar) aan te moedig. Die aansporing verval 28 Februarie 2029.

Werkgewers wat kwalifiseer vir die indiensname belastingaansporing verkry die voordeel deur die werknemersbelasting vir die maand te verminder.

Om te kwalifiseer vir die aansporing moet die volgende vereistes nagekom word:

- Die belastingpligtige/werkgewer moet vir werknemersbelasting registreer wees
- Die loon betaalbaar aan 'n werknemer mag nie minder wees as die minimum loon vir die bedryf nie en indien daar nie 'n minimum loon beskikbaar is nie, mag die loon nie minder as R2 000 per maand wees indien die werknemer vir meer as 160 uur werk (indien 'n werknemers minder as 160 uur werk (en besolding is ten opsigte van die ure) moet die R2 000 proporsioneel verminder word)
- 'n Werknemer is 'n kwalifiserende werknemer indien die persoon:
  - nie 'n onafhanklike kontrakteur is nie
  - nie jonger as 18 jaar en nie ouer as 29 jaar is aan die einde van die maand waarin die aansporing geeis word nie
  - nie aangestel is deur die werkgewer voor 1 Oktober 2013 nie
  - in besit is van 'n identiteits dokument of 'n permit vir asiel aansoek
  - nie 'n verbonde persoon met betrekking tot die werkgewer is nie
  - nie 'n huishulp is nie
  - werklike dienste in terme van 'n skriftelike dienskontrak verrig
  - nie hoofsaaklik studeer nie
  - nie meer as R6 500 (R6 000 voor 1 Maart 2019) per maand verdien nie

Die Minister van Finansies het spesiale ekonomiese sones of industrie spesifiseer wat kwalifiseer vir hierdie belastingaansporing.

Die bedrag van die belastingaansporing ten opsigte van 'n kwalifiserende werknemer word as volg vasgestel:

- Maandeliks vir die eerste 12 maande, 75 persent van die maandelikse vergoeding van die werknemer indien die werknemer se vergoeding minder as R2 000 is, R1 500 (R1 000 voor 1 Maart 2022) indien die werknemer se vergoeding R2 000 of meer is maar minder as R4 500 is en ingevolge 'n formule indien die vergoeding R4 500 of meer is maar minder as R6 500 is.
- Maandeliks vir die 12 maande wat volg op die eerste 12 maande, 37.5% persent van die maandelikse vergoeding van die werknemer indien die werknemer se vergoeding minder as R2 000 is, R750 (R500 voor 1 Maart 2022) indien die werknemer se vergoeding R2 000 of meer is maar minder as R4 500 is en ingevolge 'n formule indien die vergoeding R4 500 of meer is maar minder as R6 500 is.

LEERLINGOOREENKOMS TOELAES

Werkgewers is geregtig op 'n jaarlikse- en voltooiingstoelaag van R40 000 ten opsigte van NQF vlakke 1 tot 6 leerlingooreenkomste en R20 000 vir NQF vlakke 7 tot 10 leerlingooreenkomste. Die aftrekking vir gestremde leerders is R60 000 of R50 000 vir beide die jaarlikse- en voltooiingstoelaes. Waar 'n leerlingooreenkoms beëindig word voor 'n periode van 12 volle maande, sal die werkgewer geregtig wees op 'n pro-rata gedeelte van die jaarlikse toelaag, ongeag die rede vir die beëindiging van die leerlingooreenkoms. Die voltooiingstoelaag vir leerlingooreenkomste van 24 maande of meer word bereken deur die aantal jare van die ooreenkoms × die bostaande jaarlikse toelaag.

HEREREGTE OP VASTE EIENDOM

- Word bereken op die waarde van vaste eiendom
- Is betaalbaar binne 6 maande nadat die transaksie aangegaan is
- Vrystellings is van toepassing bv. indien die verkoper geregistreer is vir BTW
- Indien 'n BTW ondernemer eiendom aankoop van 'n nie-ondernemer, word die BTW eis bereken deur die belasting fraksie (15/115 (voor 01/04/2018 14/114)) te vermenigvuldig met die kleinste van die koopprys of markwaarde
- Die koopprys van 'n aandeel of belang in 'n maatskappy of beslote korporasie of gevestigde reg in 'n trust, is aan hereregte onderworpe, indien dit 'n residensiële eiendomsentiteit verteenwoordig (m.a.w. waarvan meer as 50% van sy bates bestaan uit residensiële eiendom)
- Die aankoper is aanspreeklik vir die hereregte

Hereregte word soos volg bereken:	
R0 – R1 100 000	0%
R1 100 001 – R1 512 500	3% op die waarde bo R1 100 000
R1 512 501 – R2 117 500	R12 375 plus 6% op die waarde bo R1 512 500
R2 117 501 – R2 722 500	R48 675 plus 8% op die waarde bo R2 117 500
R2 722 501 – R12 100 000	R97 075 plus 11% op die waarde bo R2 722 500
R12 100 001 +	R1 128 600 + 13% op die waarde bo R12 100 000

Inkomstebelastingopgawes

	Individu	Maatskappy	Trust
Indien van belastingopgawes per hand:	September	N.v.t.	September
Nie-voorlopige belastingpligtiges per e-Filing:	Oktober	N.v.t.	Oktober
Voorlopige belastingpligtiges per e-Filing:	Januarie	12 maande na jaareinde	Januarie

Voorlopige belasting

	Individu	Maatskappy	Trust
Eerste voorlopige belasting	Augustus	6 maande na jaareinde	Augustus
Tweede voorlopige belasting	Februarie	12 maande na jaareinde	Februarie
Derde voorlopige belasting	September	■ 6 maande na jaareinde indien jaareinde nie Februarie is nie ■ 7 maande na jaareinde indien jaareinde Februarie is	September

Belasting op toegevoegde waarde

	Individu	Maatskappy	Trust
Per hand	Voor of op die 25ste van die maand wat volg op die BTW periode	Voor of op die 25ste van die maand wat volg op die BTW periode	Voor of op die 25ste van die maand wat volg op die BTW periode
Per e-Filing	Voor of op die einde van die maand wat volg op die BTW periode	Voor of op die einde van die maand wat volg op die BTW periode	Voor of op die einde van die maand wat volg op die BTW periode

Werknemersbelastingopgawes

	Individu	Maatskappy	Trust
Jaarlikse Werkgewer Rekonsiliasie Verklaring (EMP501) en Werknemer Inkomstebelasting sertifikate [IRP5/IT3(a)]	Mei	Mei	Mei
Interim/Halfjaarlikse Werkgewer Rekonsiliasie Verklaring (EMP501) en Werknemer Inkomstebelasting sertifikate [IRP5/IT3(a)]	Oktober	Oktober	Oktober
Maandelikse verklaring (EMP201)	Voor of op die 7de van die maand wat volg op die salaris maand	Voor of op die 7de van die maand wat volg op die salaris maand	Voor of op die 7de van die maand wat volg op die salaris maand

IRP 5 KODES

Normale inkomste kodes

3601 Inkomste (belasbaar) bv.salarisse en lone (belasbaar), oortyd (belasbaar)
3602 Inkomste (vrygestel) bv.pensioen betalings (vrygestel), skeidingstoekennings (vrygestel)
3603 Pensioen betalings (belasbaar)
3605 Jaarlikse betaling (belasbaar) bv. jaarlikse bonus, aansporingsbonus ens.
3606 Kommissie (belasbaar)
3607 Oortyd (belasbaar)
3608 Skeidingstoekenning (belasbaar)
3610 UAF annuiteit (belasbaar)
3611 Gekoopte annuiteit (belasbaar)
3613 Handelsbeperking (belasbaar)
3614 Ander aftrede enkelbedrae (belasbaar)
3616 Onafhanklike kontrakteurs (belasbaar)
3617 Arbeidsmakelaars (LBS/IB)
3618 Annuiteit vanaf Voorsorg/Voorsorgbewaringsfonds
3619 Arbeidsmakelaars met 'n Vrystellingsertifikaat (IB)
3620 Direkteursfooie – inwoner Nie-Uitvoerende Direkteur – vrywillige LBS teruggehou
3621 Direkteursfooie – Nie-inwoner Nie-Uitvoerende Direkteur
3622 Langdiens kontanttoekenning – volle waarde (voor die uitsluiting van enige bedrag)

Toelaagkodes

3701 Reistoelaag (belasbaar)
3702 Vergoedende reistoelaag (belasbaar: slegs bedrag tot die mate wat voorgeskrewe limiet/km nie oorskry is nie)
3703 Vergoedende reistoelaag (vrygestel)
3704 Bestaanstoelaag – Binnelandse reise (belasbaar)
3707 Aandeleopsies uitgeoefen (belasbaar)
3708 Openbare amp toelaag (belasbaar)
3713 Ander Toelaes (belasbaar) bv. Onthaaltoelaag (belasbaar), Gereedskapstoelaag (belasbaar), Rekenaartoelaag (belasbaar), Telefoon-/Selfoontoelaag (belasbaar)
3714 Ander Toelae (vrygestel) bv. Bestaanstoelaag – Binnelandse reise (vrygestel) Uniformtoelaag (vrygestel), Bestaanstoelaag – Buitelandse reise (vrygestel), Herplasingstoelaag (vrygestel)
3715 Bestaanstoelaag – Buitelandse reise (belasbaar)
3717 Uitgebreide werknemersaandeleplan (belasbaar)
3718 Vestiging van ekwiteitsinstrumente (belasbaar)
3719 Dividende nie vrygestel i.t.v. par (dd) van die voorbehoud tot a10(1)(k)(i)
3720 Dividende nie vrygestel i.t.v. par (ii) van die voorbehoud tot a10(1)(k)(i) dividende
3721 Dividende nie vrygestel i.t.v. par (jj) van die voorbehoud tot a10(1)(k)(i) dividende
3722 Vergoedende Reistoelaag (belasbaar: slegs bedrag tot die mate wat voorgeskrewe limiet/km oorskry is)
3723 Dividende nie vrygestel i.t.v. par (kk) van die voorbehoud to a 10(1)(k)(i)
3724 Bedrag betaal deur enige Covid-19 Rampverligting Organisasie

Byvoordeelkodes

3801 Algemene Byvoordele (belasbaar) bv. Reg van Gebruik van Bate uitgesluit motorvoertuig (belasbaar), Verkryging van bate teen minder as markwaarde (belasbaar), Maaltye, Verversings en Maaltyd- en Verversingsbewysstukke (belasbaar), Lae Rente of Rentevrye Lenings of Leningsubsidies (belasbaar)
3802 Reg van gebruik van motorvoertuig (belasbaar)
3805 Akkommodasie (belasbaar) bv. gratis of goedkoop residensiele of vakansie huisvesting (belasbaar)
3806 Dienste (belasbaar) bv. Gratis of goedkoop dienste (belasbaar)
3808 Werknemers skuld (belasbaar)
3809 Beurse (belasbaar) – Basiese Opvoeding
3810 Mediesefondsbydraes (belasbaar)
3813 Mediesedienste koste (belasbaar)
3815 Beurse (nie-belasbaar) – Basiese Opvoeding
3816 Reg van gebruik van motorvoertuig verkry deur werkgewer via bedryfshuur (belasbaar)
3817 Belasbare voordeel t.o.v. Pensioenfonds Werkgewerbydraes
3820 Belasbare studiebeurse – verdere onderwys
3821 Nie-belasbare studiebeurse – verdere onderwys
3822 Nie belasbare Verkryging van Onroerende Eiendom
3825 Belasbare Voordeel t.o.v. Voorsorgfonds Werkgewerbydraes
3828 Belasbare Voordeel t.o.v. Uittredingsannuiteitfonds Werkgewerbydraes
3829 Belasbare Studiebeurse vir 'n gestremde persoon – Basiese Onderwys
3830 Nie-belasbare Studiebeurse vir 'n gestremde persoon – Basiese Onderwys
3831 Belasbare Studiebeurse vir 'n gestremde persoon – Hoër Onderwys

3832 Nie-belasbare Studiebeurse vir 'n gestremde persoon – Hoër Onderwys
3833 Voordeel Bedingingsraad Werkgewerbydrae (belasbaar)
3834 Nie-belasbare Voordeel - Lening om Onroerende Residensiële Eiendom te koop
3835 Langdiens Toekenning – volle bedrag, kwalifiseer vir R5 000 vrystelling

Belangrik: Vir buitelandse inkomste, voeg 50 by waarde van normale inkomste-, toelae-, byvoordele- en enkelbedragkodes, bv. 3606 sal 3656 wees, behalwe 3908, 3909, 3915, 3920, 3921, 3922, 3923 en 3924.

Enkelbedragkodes

3901 Gratifikasie/Skeidingsvoordele (belasbaar)
3906 Spesiale vergoeding (belasbaar) bv. protospanne
3907 Ander Enkelbedrae (belasbaar) bv. teruggedateerde salarisse voor huidige belastingjaar, enkelbedragbetalings vanaf niegoedgekeurdefondse, Gratifikasie betaal aan werknemers a.g.v. normale beindiging van diens, Versekeringspolisse besit deur werkgewers (risiko polisse) waarvan die opbrengs nie vrygestel is ingevolge artikel 10(1)(gG)(i) van die Inkomstebelasting Wet nie
3908 Surplustoekennings en die opbrengs uit versekeringspolisse besit deur die werkgewer (vrygestel)
3915 Aftrede/onvrywillige beeindiging van diens enkelbedragvoordele/Omsetting van annuiteite (belasbaar)
3920 Enkelbedrag ontrekkings voordele (belasbaar)
3921 Lewensannuïteite en artikel 15C van die Pensioenfonds Wet, surplustoekennings (belasbaar)
3922 Vergoeding i.g. afsterwe gedurende diens (Uitg/PAYE)
3923 Oordrag van Onopgeëiste Voordele
3924 Oordrag met aftrede: na normale aftreeouderdom bereik is maar voor aftreedatum.

Bruto inkomste kodes

3696 Bruto nie-belasbare inkomste
3699 Bruto Belasbare Indiensnemings inkomste

Werknemersbelasting aftrekking- en redekodes

4102 LBS
4115 Belasting op Aftrede enkelbedragvoordele en skeidingspakkette
4116 Mediesfondsbydrae belastingkrediet in ag geneem deur werkgewer vir LBS doeleindes
4118 Indiensname Belastingaansporing
4120 Addisionele mediese uitgawe krediet toegelaat vir werknemers ouer as 65
4141 WVF-bydraes
4142 SDL-bydraes
4149 Totale Belasting, SDL en WVF (uitgesluit die waarde van 4116 mediesefondsbydrae belastingkrediet in berekening gebring deur die werkgewer vir LBS doeleindes)
4150 02 – Verdien Minder as Belastingdrempel
03 – Onafhanklike kontrakteur of Nie-Uitvoerende Direkteur
04 – Nie-belasbarevergoeding (ingesluit nulaanwysings)
05 – Vrygestelde buitelandse vergoeding
06 – Direkteursvergoeding – Inkomste bepaal in volgende belastingjaar
07 – Arbeidsmakelaar met geldige IRP30
08 – Geen belasting teruggehou as gevolg van mediesefondsbydrae belasting krediet toegestaan
09 – Par 11A(5) Vierde Bylae notifikasie – Geen terughouding moontlik

Aftrekkingskodes

4001 Lopende pensioenfondsbydraes
4003 Lopende voorsorgfondsbydraes, Agterstallige voorsorgfondsbydraes
4005 Mediesefondsbydraes
4006 Lopende uittreeannuïteitsfondsbydraes
4024 Mediesedienstekoste geag betaal vir onmiddelike familie
4030 Donasies afgetrek en namens werknemer betaal aan Goedgekeurde Organisasies
4055 Covid-19 Solidariteitsfonds Skenkings
4472 Werkgewer Pensioenfondsbydraes
4473 Werkgewer Voorsorgfondsbydraes
4474 Werkgewer se Mediesefondsbydraes namens werknemers nie ingesluit in kode 4493 nie
4475 Werkgewer Uittredingannuiteitbydraes
4493 Werkgewer se mediesefondsbydraes t.o.v. afgetrede werknemers
4497 Totale aftrekkings/bydraes
4582 Gedeelte van reistoelaag en motor byvoordeel ingesluit by besoldiging (spesifieke kodes ingesluit)
4583 Besoldiging gedeelte van buitelandse reistoelaag. motor byvoordeel en vergoedende reistoelaag
4584 Werkgewer Bedingingsraad bydraes
4585 Werkgewer pensioenfondsbydrae afgetrede werknemers kwalifiseer vir "geen waarde" byvoordeel
4586 Werkgewer voorsorgfondsbydrae afgetrede werknemers kwalifiseer vir "geen waarde" byvoordeel
4587 Artikel 10(1)(o)(ii) vrystelling in ag geneem deur werkgewer vir LBS

BOETES: ADMINISTRATIEWE NIE-NAKOMING

Administratiewe nie-nakomingsboetes verteenwoordig boetes vir die versuim om behoorlik rekords te hou, versuim om rapporteerbare reelings te rapporteer, nie-nakoming van 'n versoek vir inligting, obstruksie van SARS beamptes en die versuim om belastingverpligtinge na te kom. Die volgende nie-nakomingsboetes kan gehef word:

- Vastebedragboetes (hierdie boete word maandeliks gehef en word bereken vanaf een maand na die boete aanslag)
- Persentasiegebaseerde boetes
- Onderstellingsboetes

Vastebedragboetes

Vastebedragboetes kan gehef word deur SARS vir nie-nakoming van enige verpligting wat deur of kragtens 'n Belastingwet opgelê word, byvoorbeeld:

- Indien 'n belastingpligtige nie registreer vir belasting soos vereis nie
- Indien SARS nie ingelig word van veranderinge in geregistreerde besonderhede nie
- Versuim om opgawes in te dien
- Indien versuim word om rekords te bewaar soos verlang deur SARS

Vastebedragboetes word nie gehef indien persentasiegebaseerde boetes of onderstellingsboetes gehef word nie. Vastebedragboetes word gehef ingevolge die volgende tabel:

Vasgestelde verlies of belasbare inkomste vir 'voorafgaande jaar'	Maandelikse boete
Vasgestelde verlies	R250
R0 – R250 000	R250
R250 001 – R500 000	R500
R500 001 – R1 000 000	R1 000
R1 000 001 – R5 000 000	R2 000
R5 000 001 – R10 000 000	R4 000
R10 000 001 – R50 000 000	R8 000
R50 000 000 +	R16 000

Persentasiegebaseerde boetes

Persentasiegebaseerde boetes word gehef indien SARS van mening is dat die belastingpligtige nie belasting betaal het soos vereis deur die belastingwet nie. Hierdie belasting is gelykstaande aan 'n persentasie van die belasting wat nie betaal is nie. Die volgende persentasiegebaseerde boetes kom voor:

Tipe belasting	Persentasie van boete
Inkomstebelasting	10% in sekere omstandighede (bv. artikel 35A)
Voorlopige belasting	■ 10% indien voorlopige belasting nie betaal of laat betaal word ■ 20% indien 'n voorlopige belasting raming onderstateer is. (die nie-indiening van die opgawe word geag 'n opgawe te wees met 'n skatting van R nul)
Werkgewers en werknemers-belasting	■ 10% indien opgawe nie ingedien is nie ■ 10% indien werknemersbelasting en/of WVF bydraes nie betaal is nie ■ 10% indien byvoordele nie op die werknemersbelasting sertifikate aangetoon word nie
BTW	10% indien BTW laat betaal word

Onderstellingsboetes

Die onderstellingsboete word gehef ingevolge 'n persentasie soos uiteengesit in onderstaande tabel en word gehef op die bedrag waarmee belasting onderstateer is (ingesluit 'n indiensname belastingaansporing). Dit is van toepassing op alle belastings en kan gehef word indien daar 'n versuim of nalatigheid met indien van 'n opgawe is, 'n weglating in 'n opgawe is, 'n verkeerde stelling in 'n opgawe gemaak word en, indien geen opgawe vereis word nie, die versuim om die korrekte belasting te betaal.

Uitgesluit van die onderskattings boetes is boetes vooruitspruitend van 'n "bona fide onopsetlike fout".

Die volgende definisies is van toepassing op die onderstellingsboete tabel:

- **Wesenlike onderstelling** beteken 'n geval waar die benadeling van SARS of die fiskus vyf persent van die bedrag van 'belasting' behoorlik hefbaar of terugbetaalbaar ingevolge 'n Belastingwet vir die tersaaklike belastingtydperk, of R1 000 000, welke ook al die grootste is, oorskry
- **Herhalende geval** beteken 'n tweede of verdere geval van enige van die optredes gelys in die onderstellingsboete tabel binne vyf jaar vanaf die vorige geval

- **Redelike sorg nie aan die dag gelê** beteken dat van 'n belastingpligtige verwag word om die nodige graad van sorg aan die dag te lê wanneer sy of haar belastingverpligtinge nagekom word soos van 'n gewone, redelike persoon in die omstandighede verwag kan word
- **Geen redelike gronde vir belastingposisie** sal voorkom indien die belastingpligtige nie in 'n redelik argumenteerbare posisie is nie. 'n Belastingpligtige se interpretasie van die toepaslike wetgewing is redelik argumenteerbaar indien, met verwysing na die relevante gesag, byvoorbeeld die inkomstebelasting wetgewing, 'n hofbeslissing, of 'n algemene voorafbelastingbeslissing, 'n gevolgtrekking gemaak kan word dat die belastingpligtige se argument wel substansie het
- **Ontoelaatbare belastingvermydingsreëling** is 'n reëling soos gedefinieer in die Algemene Teenvermydingsreëls in die Inkomstebelastingwet
- **Growwe nalatigheid** beteken om iets te doen of nie te doen op 'n manier wat 'n totale of hoë vlak verontagsaming van die gevolge suggereer of inisieer. Growwe nalatigheid sluit in roekeloosheid maar dit vereis nie 'n element van intensie om 'n belastingverpligting te oortreë nie
- **Opsetlike belastingontduiking** verteenwoordig 'n moedswillige optrede waar 'n persoon se handelinge dui op die verontagsaming van 'n regsverpligting waarvan hy/sy bewus is

Gedrag	Standaard geval	Indien belemmerend of 'n herhalende geval is	Vrywillige blootlegging na kennisgewing van oudit	Vrywillige blootlegging voor kennisgewing van oudit
Wesenlike onderstelling	10%	20%	5%	0%
Redelike sorg nie aan die dag gelê met voltooiing van opgawe nie	25%	50%	15%	0%
Geen redelike gronde vir 'belastingposisie' geneem	50%	75%	25%	0%
Ontoelaatbare vermydingsreëling	75%	100%	35%	0%
Growwe nalatigheid	100%	125%	50%	5%
Opsetlike belasting-ontduiking	150%	200%	75%	10%

DISPUUT RESOLUSIE (ADR)

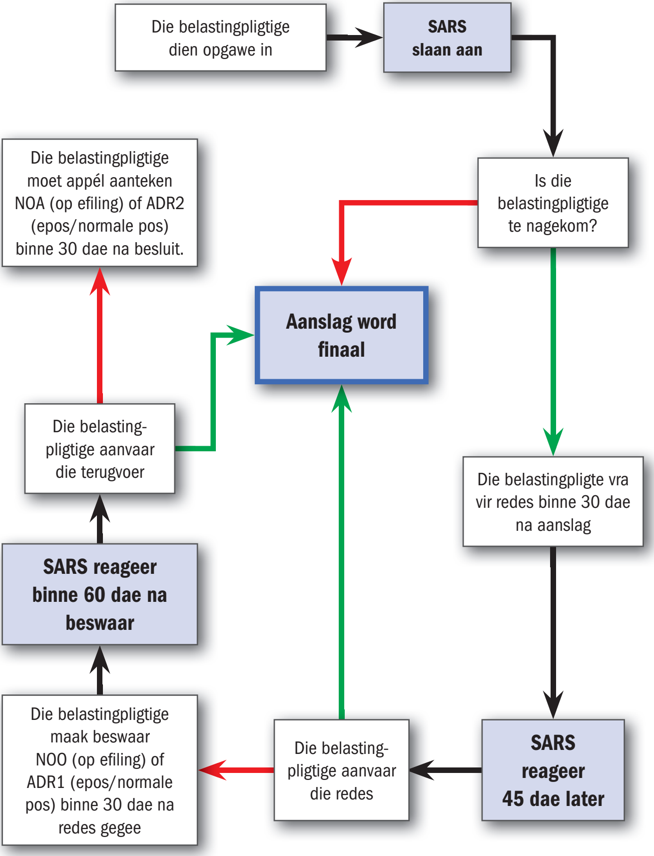

Sleutel: → Ja → Nee

Nota: dae = besigheidsdae

DOKUMENT	RETENSIEPERIODE
Maatskappyewet	
■ Enige dokument, rekening, boeke, geskrewe inligting, rekords of ander inligting wat 'n maatskappy moet bewaar in terme van die Maatskappywet en ander openbare regulasies.	7 jaar of langer (soos gespesifiseer in ander openbare regulasies)
■ Registrasiesertifikaat ■ Akte van Oprigting en wysigings daarop ■ Reëls ■ Register van sekuriteite (gesertifiseer of ongesertifiseer) ■ Register van maatskappysekretaris en ouditeure	Onbeperk
■ Kennisgewing en notules van alle aandeelhouersvergaderings insluitende: Besluite aangeneem en dokumente beskikbaar gestel aan houers van sekuriteite ■ Kopieë van verslae voorgelê op algemene jaarvergaderings van die maatskappy ■ Kopieë van finansiële jaarstate soos voorgeskryf deur die Maatskappywet ■ Kopieë van rekeningkundige rekords soos voorgeskryf deur die Maatskappywet ■ Rekord van direkteure en gewese direkteure ■ Geskrewe kommunikasie met houers van sekuriteite ■ Notules en besluite van direksievergaderings, ouditkomitees en direkteurskomiteevergaderings	7 jaar

DOKUMENT	RETENSIEPERIODE
Wet op Beslote Korporasies	
■ Rekeningkundige rekords, insluitende ondersteunende skedules tot die rekeningkundige rekords en aanverwante rekeningkundige rekords ■ Finansiële jaarstate met aantekeninge insluitende die verslag van die rekeningkundige beampte	15 jaar
■ Stigtingsverklaring (Vorm CK1) ■ Gewysigde stigtingsverklaring (vorms CK2 en CK2A) ■ Mikrofilm van enige oorspronklike rekord gereproduseer deur die “camera master” ■ Notuleboeke sowel as besluite geneem by vergaderings	Onbeperk
Wet op Inkomstebelasting en BTW	
■ Die werkgewer moet ten opsigte van elke werknemer ’n rekord hou wat toon: vergoeding betaal en verskuldig aan werknemers; die werknemersbelasting afgetrek en teruggehou; die inkomstebelastingverwysingsnommer van die werknemer; enige verdere voorgeskrewe inligting en die EMP501 rekonsiliasies ■ Die volgende invoer rekords van goedere en dokumentasie: Toelatingsdokumente (‘Bill of entry’) of enige ander dokument voorgeskryf deur Doeane en Aksyns en bewys dat BTW betaal is aan SARS ■ Handelaars wat vir BTW geregistreer is, is verplig om die volgende rekords te hou: rekords van alle goedere en dienste, die koers van toepassing op lewerings aan verskaffers of hulle agente, fakture, belastingfakture, kredietnotas, debietnotas, bankstate, depositostrokies, voorraadlyste en gewisselde tjeks ■ Dokumentêre bewys om die nulkoers van lewerings te ondersteun	5 jaar van die datum van indiening van die opgawe

Nota: Die rekords, boeke en dokumente moet gehou word in hul oorspronklike vorm in ’n veilige plek, of elektroniese formaat soos voorgeskryf deur die Kommissaris of in ’n formaat goedgekeur deur ’n senior SARS beampte.

SLYTASIETOELAES

Die volgende tydperke van waardeverminderingsafskrywings word toegelaat deur SARS ingevolge Interpretasienota 47:

Item	Tydperk van afskrywing (aantal jare)	Item	Tydperk van afskrywing (aantal jare)
Aanloopbaanligte	5	Handboeke	3
Afkondigingstelsels	5	Hengelvaartuie	12
Afleweringsvoertuie	4	Hittedroërs	6
Baalpersers	6	Hofverslae	5
Bandspelers	5	Hyserinstallasies	
Batterylaaiers	5	(goedere/passasiers)	12
Betonmenger (verplaasbaar)	4	Kantoortoerusting – elektronies	3
Betonmengervragmotor	3	Kantoortoerusting – meganies	5
Bioskooptoerusting	5	Kasregisters	5
Bokkrane	6	Kitswasserytoerusting	5
Boogsweistoerusting	6	Klopwerk/paneelwerk- en vlok-/	
Boortoerusting (water)	5	skilfergereedskap	4
Bore	6	Koeldrankuitmeters	6
Brandblussers (los eenhede)	5	Kombuistoerusting	6
Brandkluise (draagbaar)	25	Kommunikasiestelsels	5
Brandverklikstelsels	3	Kompressors	4
Breimajiene	6	Korrelmeule	4
Broeikaste	6	Kosbakke	4
Diktafone	3	Kraggereedskap (handbediening)	5
Draadleidingstange	1	Kragopwekkers (draagbaar)	5
Draaibanke	6	Kragopwekkers (bystand)	15
Elektriese sae	6	Kragtoevoertoestelle	5
Elektrostatiese kopieerders	6	Kunsmisstrooiers	6
Faksmasjiene	3	Kunswerke (artefakte)	25
Fotografiese toerusting	6	Laaiborde	4
Fotokopieertoerusting	5	Laaigrawe	4
Freesmasjiene	6	Laboratoriumnavorsingstoerusting	5
Grassnytoerusting	6	Lugversorgers:	
Gasverhitters en kooktoestelle	6	Beweegbaar	5
Geïnstalleerde matte	6	– Kamereenheid	10
Gemotoriseerde betonmengers	3	Vensterraamtipe	6
Gemotoriseerde grassnyers	5	Lugversorgingsbates (uitsluitend pype	
Gemotoriseerde kettingsae	4	leiding en luggate):	
Gimnasiumtoerusting:		Koeltorings	15
Ander	10	Kondenseerstelsel	15
Gesondsheidstoets-toerusing	5	Lughanteertoestelle	20
Gewigte-en-kragtoerusting	4	Mediese teatertoerusting	6
Kardiovaskulêre toerusting	2	Meubels en toebehore	6
Spintoerusting	1	Mobiele hyskrane	4
Gordyne	5	Mobiele karavane	5
Graafmasjiene	4	Mobiele verkoelingseenhede	4
Graveertoerusting	5	Motorafdakke	5
Guillotines	6	Motors	4
Haarkapperstoerusting	5	Motorfietse	4

Item	Tydperk van afskrywing (aantal jare)	Item	Tydperk van afskrywing (aantal jare)
Muntoutomate (insluitend video-speletjietoestelle)	6	Sleepwaens	5
Musiekinstrumente	5	Slypmasjiene	6
Naaimasjiene	6	Sonenergie-eenhede	5
Navigasiestelsels	10	Spesiale patrone en werktuie	2
Neonreklame en advertensieborde	10	Stoomketels	4
Oesmasjiene	6	Stootskrapers	3
Ontbassingstoerusting	4	Stryktoerusting	6
Oonde en verhittingstoerusting	6	Stutenke	4
Oonde vir verhitting van kos	6	Suurstofkonsentrators	3
Opmeters:		Tandheelkundige en geneeskundige toerusting	5
Instrumente	10	Telefoontoerusting	5
Terreintoerusting	5	Televisie- en advertensiefilms	4
Optelmasjiene	6	Televisiestelle, videomasjiene en dekodeerders	6
Padskrapers	4	Tikmasjiene	6
Pakhuisrakwerk	10	Tjekskryfmasjiene	6
Passasiersvoertuie	5	Trapfietse	4
Patrone, werktuie en stempels	3	Trekkers	4
Perforeertoerusting	6	Trollies	3
Personeelopleidingstoerusting	5	Tuimeldroërs	6
Plesierjagte, ensovoorts	12	Tuinbesproeiingstoerusting (roerend)	5
Ploeë	6	Verhittingstoerusting	6
Pompe	4	Verkoelde melktenkwa	4
Puntsweistoerusting	6	Verkoelers:	
Radarstelsels	5	Absorpsie-tipe	25
Radiokommunikasietoerusting	5	Sentrifugaal	20
Rat-armskaafmasjiene	6	Verkoelingstoerusting	6
Ratkaste	4	Verpakking-en verbandhoudende toerusting	4
Rekenaars:		Verwyderbare afskortings	6
Hoofraam	5	Videokassette	2
Persoonlike rekenaar	3	Vliegtuig: Ligte passasiers of kommersiële helikopters	4
Rekenaarsagteware (hoofraam)		Voedselvervoerstelsels	4
Aangekoop	3	Vraghouers	10
Selfontwikkeld	5	Vragmotorgemonteerde krane	4
Rekenaar tablette en soortgelyke toestelle	2	Vragmotors (swaardiens)	3
Rekenaarsagteware (persoonlike rekenaar)	2	Vragmotors (ander)	4
Resiesperde	4	Vurkhysers	4
Roltrappe	20	Vuurwapens	6
Ruspergraafmasjiene	4	Wasmasjiene	5
Saadverdelers	6	Waterdistillering- en -suiweringstoerusting	12
Sekuriteitstelsel (verwyderbaar)	5	Watertenks	6
Sellulêre telefone	2	Watertenkwaens	4
Sellulêre telefoonantennas	6	Weegbrûe (bewegende dele)	10
Sellulêre telefoonantennamaste	10	Werkswinkeltoerusting	5
Skale	5	Winkeltoebehore	6
Skawe	6	X-straaltoerusting	5
Skilderye (waardevol)	25	Yskaste	6
Skutgeute	4		
Skuurmasjiene	6		

Bates verkry met 'n koste van minder as R7 000 mag ten volle afgeskryf word in die jaar van verkryging.

FINANSIERING TERUGBETALINGS FAKTORE

Die onderstaande tabel reflekteer die terugbetalings vir elke R1 000 geleen.

Kort/Medium/Langtermyn finansiering							
Koers	**36 Maande**	**48 Maande**	**60 Maande**	**10 Jaar**	**20 Jaar**	**25 Jaar**	**30 Jaar**
07,0%	30,88	23,95	19,08	11,61	07,75	07,07	06,65
07,5%	31,11	24,18	20,04	11,87	08,06	07,39	06,99
08,0%	31,34	24,41	20,28	12,13	08,36	07,72	07,34
08,5%	31,57	24,65	20,52	12,40	08,68	08,05	07,69
09,0%	31,80	24,89	20,76	12,67	09,00	08,39	08,05
09,5%	32,03	25,12	21,00	12,94	09,32	08,74	08,41
10,0%	32,27	25,36	21,25	13,22	09,65	09,09	08,78
10,5%	32,50	25,60	21,49	13,49	09,98	09,44	09,15
11,0%	32,74	25,85	21,74	13,78	10,32	09,80	09,52
11,5%	32,98	26,09	21,99	14,06	10,66	10,16	09,90
12,0%	33,21	26,33	22,24	14,35	11,01	10,53	10.29
12,5%	33,45	26,58	22,50	14,64	11,36	10,90	10,67
13,0%	33,69	26,83	22,75	14,93	11,72	11,28	11,06
13,5%	33,94	27,08	23,01	15,23	12,07	11,66	11,45
14,0%	34,18	27,33	23,27	15,53	12,44	12,04	11,85
14,5%	34,42	27,58	23,53	15,83	12,80	12,42	12,25
15,0%	34,67	27,83	23,79	16,13	13,17	12,81	12,64
15,5%	34,91	28,08	24,05	16,44	13,54	13,20	13,05
16,0%	35,16	28,34	24,32	16,75	13,91	13,59	13,45
16,5%	35,40	28,60	24,58	17,60	14,29	13,98	13,85

RENTEKOERSE

EFFEKTIEWE DATUM		KOERS
Laat of onderbetaling van belasting		
1 Mei	2022	7.50%
1 Julie	2022	7.75%
1 September	2022	8.25%
1 November	2022	9.00%
1 Januarie	2023	9.75%
1 Maart	2023	10.50%
Byvoordele – amptelike rentekoerse		
1 Desember	2021	4.75%
1 Februarie	2022	5.00%
1 April	2022	5.25%
1 Junie	2022	5.75%
1 Augustus	2022	6.50%
1 Oktober	2022	7.25%
1 Desember	2022	8.00%
1 Februarie	2023	8.25%
Oorbetaling van belasting		
1 Mei	2022	3.50%
1 Julie	2022	3.75%
1 September	2022	4.25%
1 November	2022	5.00%
1 Januarie	2023	5.75%
1 Maart	2023	6.50%
Prima oortrekkingskoers		
24 Maart	2022	7.75%
19 Mei	2022	8.25%
21 Julie	2022	9.00%
22 September	2022	9.75%
24 November	2022	10.50%
26 Januarie	2023	10.75%

NOTAS

BELANGRIK

Die inligting in hierdie gids is 'n opsomming van die huidige wetgewing en begrotingsvoorstelle soos voorgestel deur die Minister van Finansies op 22 Februarie 2023. Ons stel voor dat u nie alleenlik op grond van die inligting in hierdie gids besluite neem nie. Die inligting hierin is van 'n algemene aard en kan in sekere gevalle onderhewig wees aan wanvertolking. Die begrotingsvoorstelle mag dalk nie al die wetgewing wat in die nabye toekoms gepromulgeer gaan word, in ag neem nie. Gevolglik stel ons voor dat u ons raadpleeg alvorens u besluite neem gebaseer op die nuwe belastingvoorstelle. Alles moontlik word gedoen om hierdie gids so akkuraat moontlik saam te stel, maar geen verantwoordelikheid van enige aard word aanvaar vir onjuisthede, foute of weglatings nie.

Registered Accountants

DIENSTE BESKIKBAAR

Besigheids- en Bestuursadviesdienste
Rekeningkundige Dienste
Ouditdienste
Oorsigdienste
Belastingdienste
Forensiese Ondersoeke
Sekretariële- en Regsadviesdienste
Internasionale Verwysings
Korporatiewe Fidusiêre Dienste
Spesiale Opdragte
Boedelbeplanning en Trustbestuur
Familie Opvolgingsbeplanning
Nie-Winsgewende Organisasie Raad

Sentio Audit

gmni
member
an association of
legally independent
accounting firms

partnering for success